

SLOVENSKI JAROD.

Izbaja vsak dan srečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jedem mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tujne dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznalila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznalila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 3-1.

Znanje slovenščine — prvi pogoj.

Vsek uradnik na Kranjskem mora biti obeh deželnih jezikov v besedi in pisavi popolnoma zmožen — to stališče zastopamo ozi nekdaj in pravčnost te zahteve je pripomogla, da smo po dol goletih, časih jako ljudih bojih dosegli, da pripoznava to stališče vlada — vsaj v teoriji — in da je pripoznavajo tudi naši deželani nemški na rodnosti.

Prav na ta način, da se od vsekega uradnika zahteva popolno znanje obeh deželnih jezikov, se tudi najlagljje doseže premirje med obema narodnostima v deželi. S tem se odstrani jeden glavnih narokov rekriminacijam, razburjenosti in jezi, ker je tako omogočeno, da vsekod pri vsekem uradu lahko opravi vsa svoja opravila v svojem jeziku in uradništvo preseha na ta način biti predmet političnih bojev, kar je gotovo v največjem interesu dotičnih uradov samih in še posebno uradništva.

Nekdanji silni boj med Slovenci in Nemci v tej deželi se je nekoliko poleg, prav ker so se Nemci kolikor toliko akomodirali novim razmeram in so pripomnali nečelo ravnopravnosti ter posebno pripomnali kot popolnoma opravljeno našo zahtevo, da mora vsek uradnik v naši deželi biti zmožen obeh deželnih jezikov, ne povrno in samo za silo, ampak popolnoma.

Kakor rečeno, je tudi vlada že davno pripoznala to načelo, toda v praksi postopa le prepogostokrat ravno narobe in le prerada prezira jezikovno zmožnost uradnikov. Razne okolnosti kažejo, da se utegne nekaj tacega zgoditi tudi pri oddaji dveh mest, kateri je v kratkem popolniti.

V sled umirovljenja deželnovladih svetnikov Knesbacherja in dr. pl. Valente sta izpraznjeni mesti dež. sanitetnega referenta in profesorja babištva, kateri mesti sta taki, da je znanje obeh deželnih jezikov neobhodno potrebno, ker brez tega znanja, dotična funkcionarja svojih poslov nič ne moreta dobro in vestevo opravljati, četudi sta sicer znanje popolnoma sposobna.

Za vsek teh mest sta se oglašila po dva kompetenta in slučajno se poteguje za vsek teh

mest jeden Slovenec in jeden Nemeč, za vsako se poteguje jeden obeh deželnih jezikov povsem znožen in jeden jezikovno nezadostno ali sploh ne kvalifikovan kompetent. Strokovno so vse več ali manj jasno sposobni. Človek bi mislil, da je v tem slučaju povsem naravno, da podeli vlada dotični mesti jezikovno v sposobljenima kompetentoma, toda v naši državi je že tako, da vlada večkrat kaj ukrene, česar bi nikde ne bil pričekoval in kar nasprotuje tako pravičnosti kakor zdravi pameti.

Za Knesbacherjevo mesto kompetuje uradnik, kateri je strokovno in jezikovno popolnoma vospobljen, kateri je že nekaj let skoro sam opravil dolžnosti dež. sanitetnega referenta in sicer vrgledno, a vrlje temu se čuje, da hoče vlada tega uradnika na stran potisniti, in da hoče Knesbacherjevo mesto podeliti nekemu uradniku iz ministerstva, kateri naših razmer ne pozna in o česar jezikovni sposobnosti tudi njegovi pokrovitelji nimajo ravno dobrega mnenja. Tako postopanje bi bilo skrsjno krivično in bi le utrdilo mnenje, da Slovenec načeloma ne sme v naši slovenski deželi dobiti večnejšega mest, da je Slovenec pač dober, da kuri peči in snazi stopnice, na vseh pomembnejših mestih pa da mora biti Nemeč.

Tudi za dr. Valentovo mesto se potegujeta dva strokovna jednako sposobna kompetenta, katerih jeden je Slovenec drugi pa Nemeč. Popolno znanje slovenščine je za to mesto neizogibno potrebno, bolj kakor sa marsikatero drugo, saj mora profesor haščevanja tudi podučevati in sicer v slovenskem jeziku. Kakor težko je profesorju opravljati to službo, ako ni jezikovno dobro podkovani, izpira lahko sedaj umirovljeni dr. pl. Valenta, kateri je moral podučevanje prepustiti svojim sekundarijem, navadno medicincem, kateri še vseh skušenj niso imeli.

Nemški kompetent za to mesto izkazuje svoje znanje slovenskega jezika z maturatnim spričevalom, iz katerega je razvidno, da se je učil slovenščino kot neobligatni predmet, in da je iz tega predmeta dobil tisti zasmeniti „genügend“, kateri boj ko vse priče, da se ni nesesar učil, in da se ni nesesar naučil. Dasi je rojen Ljubljanač, se mu ni zdelo vredno, da bi se bil slovenščine po

šeno naučil, dasi je računal na to, da si med Slovenci ustvari eksistenco, ni se mu ljubilo, učiti se slovenščino, ampak je mislil, da je storil zadosti, ako je obiskoval tudi zleglačni tečaj, v katerem se nemški dijaki narca delajo iz našega jezika in iz svojih utiteljev. Ali se kdo v tem tečaju uči ali pa se nič ne uči, je popoloma vse jedno in ker tudi največja zanikrnost nima nobenega upiva, zato dajo profesorji vsakemu obiskovalcu dober red, a kateri ne zna čisto nič in se čisto nič ne uči, tisti dobri svoj „genügend“.

S takimi in podobnimi spričevali se je delalo že dosti zgage v naši deželi, in ker se kaže, da hočejo izvestni krogci i nadalje postopati tako, kakor doslej, moramo na polca usta povedati, da tak spričevala niso vredna niti piškavčega orha. Kdo hoče med nami služiti svoj krib, kdo hoče v naši deželi zavzemati javna mesta, mora na pošten način izkazati, da je našega jezika zmožen, a ne polovičarsko in samo za največjo silo, ampak da ga je resnično in popolnoma zmožen. Mi protestujemo z vso odločnostjo proti temu, da bi se uvaževala spričevala, glasom katerih je kdo obiskoval tečaj, v katerem se je kdo učil slovenščine neobligatno. Taka spričevala niso nič vredna in tudi ne smejo nič štetiti. Kaj bi vlada rekla, ako bi kdo znanje nemščine dokazal s spričevalom, potrjujočim, da se je kje učil nemščino kot neobligatni predmet? Smatrala bi njeovo prošnjo za ironijo in vrgla bi jo v koš. Praw tako krivično in nedopustno je pa tudi, da bi se s takimi ničerednimi spričevali izkazovalo znanje slovenščine, in da bi se tako spričevalo smatralo jedrakovrednim s spričevalom, po katerem se je kdo v vseh razredih gimnazije vestno in pošteno učil slovenščega jezika.

Ako hoče vlada, da se ne razvije zopet stari boj med Slovenci in med Nemci v naši deželi, potem naj ravno pri oddaji javnih mest z vso strogoščjo gleda na jezikovno sposobnost in naj v tem oziru postopa pošteno in lojalno, naj se skrbno izogiba vsemu, kar bi moglo delati zdražbo. Lo-

LISTEK.

Sobotne opazke.

Kar nič več ni na mestu skopost. Prvi snežec smo že imeli. Zato sem si zadnjič moral kupiti par simekih rokavic. Človeku se hoče namreč zjutraj kar zanobtati in „činkovci“ imajo sedaj na noših svoje premijere. Muši, sobolovina, težke pele rine in gorko podšiti črevlji... vse je sedaj „v cvetu“, in vendar, g. uradnik, ste menda še pred dobrim tedacom objavili — upam! — zadnjo senzacijonalno beležko: „Mila jesen“ z dostavkom, da ste dobili od tam in tam iz „nežne roke“ duh-tečo cvetko, okusno jagodo ali lepo zeleno vejico. Ali ni to narobe svet? Zlasti pa da se čita poleg take postične beležke o „mili jeseni“, da je istočasno nekje nekdo prav prozajčuo — zmrznil!

Zdi se mi sedaj narava slična — trgovcu, ki hoče svoj neizogibni falliment še v zadnjem biju pokriti s tem, da demonstrativno razvija navidezno največje razkošje, darsiravno mu že poje boben.

Vaše lepe beležke o mili jeseni torej prav nič ne zadržujejo teka časa: narava stoji pred bankrotom, prvi december se bliža nevzdržno in ž njim trda, huda zima s trajnim snegom in debelim ledem.

In kakor vedao, se tudi tega bankerata nekateri prav zelo veselé. Novo slovensko drsalje tam za „Narodnim domom“ je sedaj marsikomu idejal. Drsalice so že privite in prvezane na črevljih, ki so pripravljeni dričanja želja in bogam. Najlepši in najdražestnejši drsalni kostumi so že pripravljeni, le še malo več marza treba in v elegantaem kolesarskem dirkališču počne rajanje in dričanje... Kakor dober človek želim, da bi se slovenske drsavke in drsaci v tistem preugodnem zatišju kmalu in zares izborno zabavali. Zlasti pa želim, da porabi bodoči advent kolikor možno veliko naših parov v ta idealni namen, da se pripravi za predpust prav veliko slovenskih — potok!

V ljubljanskem „Narodnem domu“, po slovenskih malih mestih in večjih trgih pa se je začela sedaj že doba zabavnih večerov in dramatičnih predstav. Tega se veselé zlasti gostilničarji in restavratrji, ki so doslej prestavljali ponajveč prazne stole ter brisali večicoma prazne mize. Veselé pa se tega tudi podjetni aranžerji, malomestni pevci in pevke, slavežljive diletantke in diletantje. O, sedaj se začne tista krasna doba, ko iztaknejo dopisniki slovenskih dnevnikov kar v vsaki vasi „rojeno umstvo“, „nedosegljivega tenorista“, „predivno igralko“. Sedaj bodo listi kar mrgoleli dopisov, v

katerih se bodo bombastično hvalili „majsterek“ čitalniški deklamatorji iz te ali one vasi ter se do neba povzdigovale različne ženjalne Micike, Nežike in Marijanice v tem ali onem trgu, da bo človek mislil, da živi že v prav vsakem kotu naše male domovine ekrita „Sarah Bernhardt“ ali kaka nova Renard, Bellincioni ali kak Lewinsky, Sonnenthal ali Schröder... Čitatelj slovenskih časopisov bi, sodeč po tistih imenitnih, brezkončnih dopisih in popisih, skoraj mislil, da je celo naša domovina jeden sam konzervatorij ali gledališče s samimi „nedosežnimi“ umetniki... In vendar, kako drugačna je — resnica!

Človek pa bi na podlagi takih hiperboličnih dopisov tudi mislil, da je naš narod naravnost strašno vnet in preko ušes zaljubljen v pravo umetnost; mislil bi, da morajo biti naši koncerti, domače gledališča, narodne veselice — vsaj v središču Slovenije! — vedno jako dobro obiskani... in vendar, kako kontrerno drugačna je tudi tu — resnica! Kam pridemo, če se ne poboljša naše občinstvo?

V žolč in stup bi moral človek pomočiti svoje per, da bi dostenno ozigosil škandalozno agitčnost in naravnost narodoljubno brezobzirnost izvestnih krogov napram domačim umetniškim zavodom! Za-

jalno pa postopa samo, če tacih spričeval, kaker je zgoraj opisano, sploh ne upošteva, ker upoštevanje tacih ničvrednih spričeval mora obuditi domovanje, da si hoče vlada z zvičajo omogočiti preiziranje načela, da mora vsak funkcionar v naši deželi biti popolnoma zmocen obeh deželnih jezikov.

Tako postepanje bi imelo jako slabih posledic. Tudi tu na jugu spoznavamo pomen bojanja čeških Nemcov proti jezikovnim cedrbam, tudi tudi tu že spoznavamo, da je ta boj nasperjen proti češkemu uradništvu. Nemci se branijo čeških uradnikov, oni zahtevajo, da je smeti v nemških krajih nastavljati samo nemške uradnike, a če vlada pri nas ne bo strogo kaznil, da se slovenski uradniki ne bodo po krivici preteritali, ako ne bo glada na to, da se nastavljajo samo jezikovno po polnoma kvalifikovani uradniki, utegne nastati tudi pri nas vendar in utegne tudi pri nas priti do veljave načelo, da na Slovenskem sme biti uradnik samo Slovenec.

V Ljubljani, 27. novembra.

Izpremembo državnozborskega opravilnika odobravata povsem „Pester Lloyd“ in „Nemzet“. Večina parlamentov, pišeta, ima norme, ki zabranjujejo brutalne napade na predsedstvo in posamične parlamentne skupine. Zato take izpremembe opravilnika ne more odbijati noben zastopnik narodov, ki smatra princip poslanstva resnim. Zlasti pa je treba varovati v Avstriji parlamentarizem, ker je tu še kako mlad ter še ne utrjen. Nemci bodo svojo obstrukcijo še kako obžalovali. Parlament je jedini vir nemške moči; ako zapuste tega, je vse izgubljeno. Nadejati se je, piše „Nemzet“, da se ustavové po novih odredbah redne parlamentne razmere. „Nemzet“ obstrukcijo razsajanje najostreje obsoja. „Vaterland“, ki je v zvezi z grofom Falkenhaynom, pa pravi, da so izpremembe opravilnika obrnjene le proti razsajačem in žaljivcem, ne pa proti ustavno dovoljeni obstrukciji. Glede 10minutnih odmorov, imenskih glasovanj in glede drugih obstrukcijskih sredstev ostane vse pri starem; torej ni govora o kakem kršenju poslanskih pravic, o kakršnih blebetajo sedaj zlasti socialisti.

Iro kandiduje zopet za Hebski okraj. Liberalci in nacionalci se jedinijo, tako da bo Iro, ki je bil radi častne besede v zadevi Gregorija prisiljen odstopiti, bržas zopet voljen. No, tudi opozicijo ima veliko, ki je izdala celo agitacijsko brošuro: „Unverfälschte deutsche Ehrenworte“, v kateri se delovanje Schönererja in Irota jako ostro ocenjujejo.

Hedervaryjeve priprave za dopolnilne volitve na Hrvatskem. Dasi bi bile morale biti volitve po zakonu do 20. septembra izvršene, razpisane so šele za 1. decembra. Zavlekli so jih zato, da so imela oblastva dovelj časa za obdelovanje volilcev. Po volilnem sistemu grofa Hedervaryja nastopijo oblastva javno, da pridobe vladnemu kandidatu večino. Žaljenja osobne svobode, kršenje pisemske tajnosti in zloraba uradne moči so mej volitvami na dnevnem redu. Kandidatov opozicije niti v volilni okraj ne pusti! Tako so pri minolih volitvah

res, skoraj bi moral človek pritegniti nekomu, ki je javno trčil: Slovenci, svojih umetnikov ne zasilujte! —

Dovolite mi torej, g. uradnik, v interesu slovenske časti, da zakličem čitateljem in dopisnikom Vašega cenjenega lista: Gospoda, ne smejte sa, ne mučite pametnih ljudij, ne spravljajte v zadrego uredništev s svojimi panegiriki! Saj vemo, da je vsak vesel hvala in priznanja, a ne delite je s korci, ko miti z žlico ni česa zajeti! Obdržite hvalo o svojih vaških „Woltericah“, „Paganinijih“ in „Zicconijih“ doma, v svoji čitalnici! Pridite rajši v Ljubljano, v krasno slovensko gledališče, da videte in slišite na lastna ušesa in na lastne oči, da je mej Vašimi Micikami, Nežikami in Marijanicami in mej ljubljanskimi umetnicami cel propad...

Končno pa bi se usodil prav skromno dostaviti še tole pripombo: Pri naših narodnih veselicah se je polsgoma udomačil neki običaj, ki spravlja že najidejalnejšega rodoljuba v — zadrego. Mislim namreč takozvane „šaljive“ přreditve ali predajanje „papirčkov“. Ko je bila ta šegale še redka prikazan, znana le tu in tam ter je prišla le včasih na vrsto, takrat ni dejal nihče ničesar. A sedaj? Pri vsaki veselicici, pri vsakem zabavnem večeru, že pri vsakem juniju fixu pribeti nad človeka truma golobic, ki

nekoga kandidata, ko je ravno pri svojem prijatelju obedoval, prijeli ter po izgonu poslali v Zagreb. Občinski uradi dobe nalog vsakega tujca s pomočjo orožnikov odgnati ter vsak teden poročati, kako napreduje število vladnih volilcev. Vladni kandidat pa je smel svobodno potovati po volilnem okraju ter je dobil še dva agitatorja, političnega in občinskega uradnika. Volilci so morali hoditi drug za drugim k okrajnemu glavarstvu, kjer so morali obljuditi, da bodo glasovali za kandidata. Zato so jim obljudili, da jim odpuste kako kazen ali denarno globo, drugemu so grozili, da mu vzamejo obrt, tretjemu so obljudili protekcijo. Oni, kateri se niso udali, so prišli pod policijsko nadzorstvo ter brez dovoljenja niti svojih hiš niso smeli zapnisti. Vaščani so morali že ob 8. zapreti duri; na ulico ni smel nihče. Ženske o politiki niti govoriti niso smelete, ali so jih pa zaprli. Občinski uradniki so morali vse opozicijske časnike na pošti konfiscirati. Uredniku nekega lokalnega lista je bilo ukazano, da mora vse rokopise, predno gredo v tisk, pokazati v cenzuro županu, ki je bil naveden klepar. Nekemu opozicijskemu očitiju v Koprišnici so naložili 300 gld. globe, ker ni naznani, da ima billard. Ko je dejal županu, naj si billard vzame ter ga prodá, je bil obsojen na osem dajih zapora. Ko pa je očit obljubil, da bo volil vladnega kandidata, je bil oproščen kazui in globe. Vlada pa je še odredila, da mora imeti vsak volilec legitimacijo, dasi zakon legitimacij niti ne omenja. Te mora priti iskat vsak volilec osebno; oddajajo se pa le v dveh dneh, 25. in 29. novembra in sicer vsako pot le dve uri. V Stubici je imel opozicijski kandidat 12 do 14 glasov večine. Štirinajst volilcev je bilo zato obsojenih v zapor. Ponoči mej 19. in 20. novembrom so jih uklenili in gnali v zapor. Ti volilci ne bodo mogli iti po legitimacije, zato 1. decembra tudi voliti ne bolo smeli! V drugih okrajih morajo nastopati volilci svoje kazni baš v dneh, ko se vrši volitev. Drugod pa jih so dajo šele sedaj. Kjer je nevarnost za vladnega kandidata, zapre policija in orožništvo ceste in mostove, da opozicijski ne smejo na volišču. Ridi takih groznih krivic so šli sedaj opozicijski poslanci k banovemu namestniku zahtevat, da se take krivice odpravijo. Koliko bo to pomagalo, se skoraj pokaže. Grofa Hedervaryja zdravje je menda res jako slabo. Bil je le jeden dan v Zagrebu ter se odpeljal v Opatijo. V vladnih bureaujih vlada popolnoma desorganizacija. Višji župani so gospodje položaja.

Albanski ustanek. Iz Belega grada se poroča, da se je v okrajih Ipek in Djakova več tisoč oboroženih mož uprla. Mej turškimi četami, ki so prihitele iz Soluna in Mesküba, in mej Albanci se je vnel pri Djakovi vroč boj, v katerem je bilo na obeh straneh mnogo mrtvih. Ustaja se širi.

Angleška vojna v Indiji. V bojih z ustaši je bilo doslej ubitih 32 anglo-častnikov, 68 ranjenih; angleških vojakov je bilo ubitih 675 in ranjenih je 282, razen teh je bilo ubitih 233 domačih, indijskih vojakov in 633 ranjenih. Ti podatki so vzeti iz oficijskega poročila, ki je brez dvoma utajilo vsaj par sto ubitih in ranjenih.

čivkajo: „Gospod, vzemite — še pri meni — še pri meni!“ — In ne uideš jem za nobeno časo, dokler te ne oskrubejo. — Naj se me ne razume napačno! Krasen je smoter in požrtvovalne so tiste sitne golobice, a način se mi zdi že obrabljen, precej neši in često skrajno nadležen. Človek se pride na veselico vendar le — zabavat, in kramljajoč s svojo družbo bi človek rad užival v miru petje ali godbo. Opravičeno se torej že pojavlja nevolja proti takemu izsesavanju gostov pri vsaki priliki in nepriliki, ki se nekaj časa tén vrši že prav povsod. Posledica tega je očividna: veselice so slabo posečane, zlasti pa se jih izogibljejo taki krog, ki bi bili prišli sicer vedno. No, dovelj narodnega davka se plačuje že drugod, v izobilju imajo itak žrtve... M slím torej, da se mi ne bo zamerila tresna opomibica: aranžeri veselic, opustite to nasilno obiranje rodoljubnega občinstva; omejite je le na posebno primerne prilike, pa iznjidite kak nov način nabiranja, ki bo vsaj manj — nadležen! Korist bodo imela le društva, katerih veselice se bodo poslej radi udeleževali vsi sloji!

Te opazke so se mi zdele, g. uradnik, ob pričetku veselične sezone u mestne. Želim le, da bi jih povsod uvaževali!

A. K.

Dopisi.

Iz Vipave, 24. novembra. Dan za dnevom smo z nestrpnostjo čakali nadrobne poročila o volitvi dež. poslanca za idrijsko - vipavski volilni okraj. Kratko poročilo brez tistih opisovanj pojavorov navdušenosti priprtega ljudstva za naročno stvar nam ni zadostovalo in ker se dosedaj ni oglasil nihče spretnejšega peresa, zadošča naj slov. svetu to, kar podaja tu zadnji izmed vrst narodne stranke. Že za časa prvotnih volitev vrelo je v prisih priprtega notranjskega kmeta, vrela je ljubezen do slovenskega naroda, kazalo se je neizmerno navdušenje za sveto narodno stvar, ob jačem pa je tudi rastel neizgiben gnev proti onim, ki v svoji neizmerni gospodstvenosti in pohlepnosti po posvetnem blagu in minljivi časti s kruto roko in neizprosnim srdom tlačijo v blato slovensko zavestnost in bočno upregati v hlapčevski jarem našega boratega kmeta. Gibati se je začel tudi dosedaj od neke slavohlepne stranke zatrani kmet, začel se je zavedati, da ima tudi on dušo in zdrava možgane in da on ni in ne sme biti zadaji, ki sme prosto govoriti v velevažni stvari, pri volitvah svojih zastopnikov v dež. zbor. In to gibanje se je jasno pokazalo pri tukajšnjih deželnozborskih volitvah. O prvotnih notranjskih volitvah se je pisalo že več ali manj. Tu naj sledi le kratko in stvarno poročilo o končni volitvi. Že zdavno pred 11. uro dne 16. novembra, na kateri čas je bila napovedana volitev, zbral se je mnogo občinstva — in to ne le vsa naša narodna inteligencija, temuč največ priprosto ljudstvo — pred voliščem. Dasi tudi smo bili zmage več kot gotovi, — cesar so nas zagotovili že prejšnji večer iz idrijskega okraja v Vipavo došli volilni možje — vendor je vse nestrpno čakalo konca volitve. Ko se kmalo na to pričaže pičlo število obupnih volilcev kleikalne stranke, kot zadnji propalega klerikalnega kandidata za silo Ivana Lavrenčiča res usmiljena vredni tužni obraz, takrat so zaorili klici: Živio Božič! Vedeli smo gotovo, zmaga je naša, dasi nam tega potrdila žalostnih propalih junakov niti treba ni bilo. Kar se začuje glas: Božič 25. glasov, nadpolovično večino! Takrat bi bil moral biti navzoč tisti, ki se dvomi nad pravimi načeli narodne stranke, nad zdravo razsodnostjo našega kmeta, kadar njegovim možganom odpadejo težke okove in začne samostojno in prosto misliti; takrat bi videl jasno, kaj je sveta navdušenost za sveto stvar. Zavibrala je pred voliščem dolga slovenska zastava v znak vesele zmage, na starem gradu zgrbel je prvi strel in oznanjal vsej vipsavski dolini veselo vest, raz oken trških hiš pa je zaplapolala zastava za zastavo. Strel za strelom je mogočno donel po skoraj vseh občinah naše lepe doline, nam v veselje, nasprotnikom našim v žalost in sramoto. Iz volilne dvorane pričažejo se narodni volilni možje, okičena junaška prsa s slovenskimi trobojnicami z napisom „Božič“ in nato se je premikal dolg sprevod pod vihajočo zastavo in ob junaški pesmi naših vipsavskih fantov do hotela Adrije, kjer se je vršil slavnostni banket, katerega se je udeležila vsa inteligencija vipsavske doline in vse volilni možje narodne stranke. Pri oficijsnem delu banketa izgovorila se je napitnica za napitnico. Prvi je napisil naš nenadomestljiv voditelj narodne stranke g. dr. Ivan Tavčar novoizvoljenemu poslancu g. Ivanu Božiču in povdarjal, da naj kakor oče skrbi za oba volilna okraja, ker sta ga oba postavila z ogromno večino za svojega zastopnika; na prekrasni napitnici zahvalil se mu je g. Iv. Božič v vznesenih besedah in zatrili, da uvažuje v njega stavljeno zaupanje in mu bode prva skrb dostoожно in uspešno zastopati vrle volilce, katerim je tudi napisil. G. Filip Vrtovec nazdravi gračaku g. K. Mayerju, kot neustrašnemu delavec na narodnem polju, g. Mayer napisje g. Grudnu iz idrijskega okraja, ki se je vzlil velikemu zaupanju idrijskih volilcev uklonil narodni disciplini in kot vsega spoštovanja vreden vrl narodnjak stal vedno neustrašeno na svojem stališču; g. Božič našemu dičnemu in mnogočaslužnemu županu g. Ant. Hrovatinu, g. Vatovec g. vitezu Kajetanu pl. Premersteina — tudi iz idrijskega okraja — ki je v zvezi z g. Grudnom mnogo pripomogel do naše zmage v svojem okraju, g. dr. Tavčar na vrlega uradnika, deželnosodnega svetovalca g. Ivana Nosana itd. Vrsta napitnic tudi po končanem banketu ni vsahoila. Mej drugim omeniti nam je posebno zdravico g. Ernesta Pegana na navzočo vipsavsko narodne dame, in g. dr. Tavčarja na navzočega tasta poslančevega, g. veletržca Šćitomira Vilharja iz Prezida, kateri se je v svojem in v imenu Hrvatov trosčim glasom zahvalil in napisil vrlim bratom Slovencem. Mej tem pa so neprenehoma grmeli topiči in navdušenje ljudstva je rasio do hipa do hipa. Ko pa je nastala noč, razsvetila so se okna hiš vipsavskih narodnjakov. Mej banketom je došla godba iz Postojne, ki je bila vsled pogreba postojnskega dekanu zadržana priti dopoldne. Krog sedme ure zvečer hotel se je od nas posloviti g. dr. Tavčar. Pred hotelom Adrije stali so bakljenosci z godbo in ko se je hotel odpeljal g. dr. Tavčar, takrat naše zadevno ljudstvo ni pustilo svojega ljubljencev iz svoje srede. Siloma ga je posadilo na voz in vrl naši volilci so ga peljali po vipsavskem

Dalje v prilogi.

trgu. Bila je sijajna ovacija g. dr. Tavčarju in ob jednem g. poslancu Iv. Božiču, ovacija, kakoršne še ni videla Vipava. Do nebes so orili živio-klici mej zvoki godbe in streli topičev, rdeči svit bakelj pa je obseval rodostne obraze zmage veselih mož in mladeničev. Ko se je iz voza zadnjikrat zahvalil dr. Tavčar za iskanano mu čast in nas je zagotovljalo, da Vipavci od sedaj dalje ne bodo več pozabljeni in da se v kratkem zopet vidimo, takrat smo bili vsi jednih misli: še večkrat dr. Tavčarja v naši sredi v vipavsko-idrijskemu okraju zagotavljen je za večno tak poslanec, kakor je g. Božič! Končan je boj! V srcih naših pa tli vedno še ogenj za pravo stvar, ki je jedina rešitev bednega ljudstva vipavsko-idrijskega okraja, v nas živi zavest, da smo po ludem boju in dolgoletnem spanju našega bivšega zastopnika priborili mož, kakor si ga ne more želeti boljšega nobeden okraj, nobeden narod! —

Iz Zatičine. 25. novembra (Važen rokopis.) Mesto pravdnih duhovnikov, kar bodo od novega leta naprej justični uradniki, ker bodo talarje in barete nosili, živelji bodo zanaprej v našem zatičkem samostanu samo patri in fratri „Cistercijani“. Ker se nič premeniti ne da, smo stari Zatičani začeli premišljevati o tem, kako bo v prihodnje v ljubkem tem našem kraju. Pa tudi prošlost tega kraja pred sto in še več leti nam sili v spomin. V spomini nam prihajajo vsa imena, ki jih je dalo ljudstvo posameznim gozdom, travnikom, holmom in ravnicam okolo naše Zatičine. Mej temi imeni je dosti takih, ki hranijo spomin na nekdanje Cistercijance. Tudi prav smešna imena so vmes. Ves okraj se zdaj zanima za naselje Cistercijanov in postali smo zgodovinarji domačega kraja. Vse išče po spominih na prejšnje menihe in tako sem tudi jaz preiskal stare knjige svojega pracčeta, ki je bil nekdaj nekaj pisarniškega človeka kje v kaki do lenjski grajsčini, in našel sem rokopis, ki opisuje naš kraj in mništvo. Spis je tako zanimiv, moški ga je pisal. Pisatelj ni bil navaden človek. Gotovo postrežem vsem kranjskim rojakom, ako ta rokopis, vsej kar ga je o mništву, objavim. Pisan je v nemščini, in kakor sem po krstni knjigi izvedel, živel je pisec sredi 17. stoletja. Spis se glasi tako-le:

„Minih ljudem pravijo, da v učenju svojega mesa in duha in v vedenih vajah pokore žive, ne menjajo pa, prijetno na svetu živeti in bogastva, posestva ter vse prijetnosti življenja posedovati. Njihovi samostani so, kakor grajsčine naših grofov ali knezov; njihovi vrtovi, kakor zemeljski raji, v katerih naj leže rože in sadeži rastejo, njihove kuhinje so v oblici preskrbljene z vsem, kar zamore želje razvajenega želodca zadovoljiti, z ribami in drugim mesom in z divjačino. In njihove dobre kleti hranijo velike sede, polne najboljše kapljice. Povsod imajo večja posestva drugim v zakup, katera jim precej revenij nesejo, ne da bi se le malo trudili, iste z lastnim ročnim delom pridobiti; v drugih farah na okolo nabirajo bogato desetino in uživajo vse pravice neodvisnega grofa ali kneza, tako, da imajo srečo, bogato, brez truda in dela tam žeti, kjer niso oni sejali in tam nabirati, kjer oni ničesar niso raztrosili. Oni so tedaj dejansko bogati, ne da bi delali in se nahajajo v takem stanju, da dobro in prjetno, v sladki in pobožni prijetnosti živijo. Vsi ti minih žive od dela drugih in pridejo človeški družbi na žlico, ker sami ne delajo nič koristnega. Krščeca krivica je, temu nekoristnemu ljudstvu živila dajati, katera bi dobri delavci sami imeti morali.“ — Jezen je pa ta moj prednik moral biti, ko je to pisal. Gotovo je bil ubog, lačen pisar: „za življenje premalo, za umreti preveč“ mu je viselo nad mizo, v kateri je akte svojega patrimonialnega gospoda premetaval, in zaradi tega ta sodba morda ni prav objektivna. Nečak socialnega demokrata novejše dobe ali celo krščanskega socialističnega, kakor se zdaj na Kranjskem in drugod po navodilu papeža Leona prijavljajo, pa tiči v njemu. Če je to slednje, potem ti gospodje ne morejo dobiti patent na iznajdbo krščanskega socialistizma, izumil ga je že drug mož in sicer ta mž iz Jurčičevega kraja. Tako je ta rokopis tudi v tem oziru jako važen, ker iščemo lahko že sredi 17. stoletja prvega krščanskega socialističnega okolo cistercijanskih minihov v zatičkem okraju, kar zopet kaže, da je naš narod bistrega umna.

Slovensko gledališče.

(„Ples v maskah“, velika opera v treh dejanjih, spisal F. M. Piave, uglašal G. Verdi.)

Razdobja v razvoju Verdijevem označujejo posamična veleznemalnita in posebno karakteristična dela skladateljeva. Od „Nabuka“ do „Aide“, „Otella“ in „Falstaffa“ je do ga pot. Pol stoletja obseza ta čas. Verdi se je v tem vedno bolj spolnjeval, njegovo obzorje se je širilo, njegova umetniška svojstva so se čedalje bolj razvijala, dokler ni dosegel viška, do „Aide“, „Otella“ in „Falstaffa“.

Razdobju od „Nabuka“ do „Aide“ označujejo tudi slovenskemu občinstvu znane opere „Trubadur“, „Rigoletto“, „Ernani“, „Traviata“ in mej Verdijevi skladbe, katere spadajo semkaj sa po vsej pravici šteje tudi „Ples v maskah“. To je pravo Verdijev delo, z vsemi redkimi lastnostmi velikega italijanskega mojstra, pa tudi z vsemi njegovimi slabostimi, za katere slabosti pa se masa občinstva nikdar in nikjer ne meni, in nad katerimi se izpodlikajo samo z višjega stališča sodeči kritiki.

Vse, kar smo kdaj pisali o Verdijevih, na našem odru vprizorjenih skladbah, velja v bistvu tudi o operi „Ples v maskah“. V njej se kaže vsa čudo-vita dramatična sila Verdjeva, tista tragična moč, katera seza do srca, je gine in pretrese, in vsa poetična izumljivost, katera omogočuje skladatelju, da najde za vsako čutilo, za veselje in žalost, za ljubezen in za strah, za tugo in za žalost najprimernejši izraz. Za vsa ta čutila ima Verdi vedno na razpolaganje najpristnejše glasove, v vsakem novem delu najde zaanje nove redke harmonije in presenetljive modulacije in od tod izvira tisti veliki in trajni utis, kateri narejajo vsa večja Verdijeva dela.

V „Plesu v maskah“, v kateri operi je Verdi zlasti solo-partijam posvetil posebno ljubezen in skrbnost, sta z redko spretnostjo izkoriščana fuga in kontrapunkt in način, kakor je Verdi tu redil stare melodične forme in vezal glasove, občudujejo tudi tisti, katerim sicer ne prija vedno pristno italijanski značaj Verdijeve glasbe. Melodika je v tej operi izredno bogata in mnogovrstna, glasba sama jako karakteristična, tako v ritmih, kakor v razvoju in v instrumentaciji, zdaj mogočna, doneča, blesteča in efektna, zdaj milobna in nežna. Seveda se nahajajo v operi tudi pretiravanja, briskirani prehodi in stilistične malomarnosti, kar pa se vse komaj opazi.

To krasno delo je naredilo pot okoli sveta, navduševalo že milijone in milijone ljudi in je si noči tudi pri nas naredilo največji utis, doseglo tudi lep, popolev uspeh, kakor povsod, kjerkoli se je še predstavljala.

Opera se je uprizorila tako dosta in je vse obje svojo nalogo častno in dosta izvršilo, ter s tem novim popolnem uspehom utrdilo in pomnožilo ugled slovenske opere.

Uloga protagonista je bila v rokah gosp. Raškoviča, kateri jo je izvršil s tisto muzikalno in igralsko eleganco, katera mu je pridobila občne simpatije. Zlasti se je odlikoval v liriskih momentih v katerih je zamogel izkazati vso svojo sposobnost. Lepo in čustveno je prednašal ljubavno pesem v prvem dejanju „La rivedrò nell'estasi“ in posebno krasno romanzo „Ma se mi è forza perderi“, sploh pa izvršil svojo nalogu v vsakem oziru kako lepo in umetniško na najpopolnejše zadovoljstvo vsega občinstva in vseh nepristranskih kritikov.

Uloga Renata je pel g. Noll, in prekosil je sam sebe, ako se sme sploh rabiti ta izraz. Gosp. Noll sime to ulogo šteti mej najboljše svojega repertoaria. Igral in pel jo je s tako resničnim čutom, s tako dramatično silo, da je bilo občinstvo navdušeno, zlasti v tretjem dejanju po veliki ariji „Eri tu“ in je priredilo g. Nollju frenetično ovacijo.

Ženske uloge v tej operi niso posebno hvaljene. Uloga Amalije je sicer tako naporna in težka, pa daje le redkokdaj priliko, koncentrovati nase vso pozornost. Gosp. Ševčikova jo je tako lepo pela in se tudi v igri resno in srečno trudila, da jej pomaga do veljave. Uspeh, kateri je dosegla v vseh velikih prizorih družega dejanja in pa z veliko arijo „Morrà, ma prima in grazia“ je bil tako lep.

Naporno partijo paža Oskarja je pela gospa Inemannova. Nje ljubka gracijska nas je presenetila. Zmagala je vse težkote svoje obsežne partie in obnovila posebno pozornost s pesmico v prvem dejanju „Volta la terrea fronte alle stelle“ in z mčno kanzono „Saper voreste“ v tretjem dejanju, pri kateri jo je občinstvo odlikovalo s posebnim aplavzom.

Gosp. Horvatova ni imela dosti prilike, se odlikovati, a priznati se je mora, da je pomagala svoji ulogi do veljave, dasi jej partija nič kaj ne leži. Vrlo dobra sta bila g. Fedyczkowski, ta vestni, točni in marljivi pevec, in g. Kronovič. Tudi zbor je povse ugajal zlasti je bil mogočen in lep finale prvega dejanja „O figlio d'Inghilterra“. Sploh pa so bili vsi ensembli zlasti tudi terzetti, quartetti, quintetti nenavadno točni in gre za to kakor sploh za spretno vodstvo in vestno nadstupiranje kapelniku gospodu Benišku najtoplejče priznanje.

Vprizorjena je bila prav dobro, samo kostumi mask nas niso posebno očarali.

Gledališče je bilo tako dobro obiskano.

Dnevne vesti.

V Ljubljani 27. novembra.

— (Uradni list in slovensko gledališče) Z ozirou na današnjo „kritiko“ uradnega lista o premijeri opere „Ples v maskah“, katera „kritika“ se epoh ne da kvalifikovati, je intendanca slovenskega gledališča sklenila vložiti motivirano prošnjo na deželno predsedništvo, naj se poroča o slovenskih gledaliških predstavah v uradnem listu popolnoma opusti. Kdo čita današnje poročilo uradnega lista in ni bil sam pri predstavi navzočen, dobi utis, kakor da bi bila opera popolnoma propadla in solisti nikakor ne zadostovali. Pri predstavi navzočeno občinstvo mora zadobiti preprčnja, da s'uzijo te „kritike“ ne le osebni mržnji gospoda kritika in njemu bližu stojecih oseb, temveč tudi političnim namenom, v

prvi vrsti namenu, škodovati slovenskemu gledališču na korist nemškemu. Intendanca slovenskega gledališča je že v začetku sezone vzela uradnemu listu prosto vstopnico k slovenskim predstavam in prisila, naj slovenskega gledališča sploh ne omeja. Ker je dokazano, da poročevalce uradnega lista pregegajo vsakega pevca in vsako pevko, ki ne spravi znane vizite, ker poročila uradnega lista razburajo tako občinstvo kakor gledališko osobje, vprašamo, ali je opravičen uradni list, ki se rodil od slovenskega kmeta, sistematično uničevati velevažni slovenski kulturni zavod, in iz zasobne mržnje hujskati proti posameznim članom slovenskega gledališča.

— (Repertoire slovenskega gledališča) Jutri se bodo predstavljala izborna burka „Ugrabljene Sabinke“. Igra se je priredila za ljudsko predstavo in se je vanjo upletlo več pevskih točk. To bo v tekči sezoni prva burka s petjem, katera pride na naš oder. Vstopnina za to predstavo je znatno znižana. — V torek pela se bo drugič opera „Ples v maskah“, katera je sinoči dosegla uprav velikanski uspeh. — Prihodnja noviteta drame bude znamenita ruska veseloigra „Tretja hči“, katera se uprizori dne 2. decembra.

— (Porotno sodišče) Prihodnje zasedanje porotnega sodišča se začne v ponedeljek dne 29. novembra in sicer se bodo obravnavate vršile zopet v sodnem poslopju v Hrenovih ulicah.

— (Stavbena kronika) Letošnja stavbna doba se bliža svojemu zaključku. Zdaj je štirinajst dni so se razna stavbna dela v toliko pospešila, da so sedaj vse nova stavba v mestu in okrožji pod strebo. Sarovo zidovje se bodo črez zimo snelo, pri ometanib in osoznenih pa se bode v notranjih prostorih izvrševala oprava, t. j. razna ključarska, mizarska, slikarska in steklarska dela, v kolikor bodo razmera to pripuščale. Demoliranje redutnega poslopja, Avbeljevo in dr. Ahabizhivo hišo bodo tekom prihodnjega meseca oziroma januarja mesecu končano. Z danje vodnjaka pri centralni elektrarni je v tircu. Kakor kaže napredek del, bodo razsvetljava sredji priboljajega meseca jula v mestu vsaj deloma že funkcionirati. Pretekle dni so jeli edvažati nakopičeni material s stavbiča za deželni dvorec; nabrežni zid meje Gerberjevo in Krejčjevo bišo je dobil ravnokar železno ograjo. Nekaj baršč in sicer: ob Tržaški cesti, na Vodnikovem trgu in v Zvezdi se je zadaje dni odstranilo, mnogo pa jih še stoji, n. p. pred Prulami, na Pogačarjevem rgtu in na cesarja Jožefa trgu, ki pa ne s'uzijo ni v oplešavo mesta ne v pred prometu. Kiparska in zidarska dela v mestni dvorani so že močno napredovala. Do meseca februarja bodo dvorana dovršena. Večina delavcev je že odšla iz Ljubljane; delavec, ki se je pri zidanju Mašerjeve hiše na Valvazorjevem trgu pretukl teneden poštoval, je te dni umrl. Kaka druga nezgoda se ta dva tedna ni prizetila. Ljubljana šteje danes — brez gospodarskih in drugih poslopij — nad 100 novozgrajenih hiš, katerih več nego polovica je že zasedenih. Obrački in trgovci imajo na razpolaganje v njih mogoči primerti prostorov, ne tako tudi strelne srednjih stanovanj.

— (Iz Vipave) se nam piše: Tukajšnji trgovec, J. Pegan, naročil je iz Trsta narodne napravne trakove s zlatim napisom: „Božič“. Prodajala sta jih na dan volitve neka gospica in on meje volitveni možni in drugo, izid volitve nestreno pričakujajoč možico naroda. Spočetka menili smo čisti dohodek, kakor pred dve maletoma, ko smo za dva glasa padli, pa vendar le 270, zmagje piani klerikalci pa O krou nabrali, podariti družbi sv. Cirila in Metoda. A iz vrst volloih možčuli so se glasovi, da moramo v prvi vrsti skrbeti za žrtve klerikalnega fanatizma v Vrabčah, za našega še sedaj v postelji ležečega, grozno izdelanega izbornega agitatorja Ivana Žgurja iz Podrage. Manjši del nabrane vseote podari naj se pa naši šolski družbi. In vse je pritrdovalo temu nasvetu, koji sklep se je tudi dan po volitvi izvršil. S tem odšla je precejšnja vseota naši prepotrebni družbi. To zakrivili so le klerikalni divjadi. Klerikalci, ki niso doslej za to družbo itak ničesar žrtvovali in jo pustili le tem „preklicanim“ liberalcem podpirati, dasi družba redovnice nastavlja (kaj ne, to smo „liberalci“, da nam ni para!), torej v njih (klerikalnem) smislu, je baje radi tega sram in kanijo mesto te izgnbjene vseote nabrali 1000 krou za — katoliški sklad, alias za klerikalno agitacijo. Družbin fiaančni minister, ki je bil pred in je tudi še po volitvi naš najbolj za grizeni na sprotnik, naj jim pa v svojem hiperklerikalnem „Dihurju“ priobči pohvalno pismo! Gospodu dr. Tavčarju (radi kogega je ta nesaga ustavljena), ki je prihitel se z nami zmagje veseliti in k zgorji vseoti izdatno pripomogel, dobi naj pa zopet k ko zanj

le častec „brco“. Bravo, Dibur! Le tako naprej! Skrbeli bomo, da pridobiš po novem letu, — ko postaneš že deček — toliko novih naročnikov, kolikor krom so Težji fanatizovani pristaši družbi sv. Cirila in Metoda na vrabški gospodinji „pofatiji“.

— (Snega) padlo je po Notranjskem in Gorinskem zadevi četrtek nad tri pače. Povsed breje prava „kraska“ borje, ki je tudi zverjad pregača iz gozdov v našave.

— (Otroci — požigalci.) V Padežu pri Jesenčevu v mokronočkem okrožju igrali so se otroci poleg skedenja z vžigalicami in zanetili ogenj, kateri je upenil vsa poslopja posestnikov Clemenčeka, Pečnika in Dolavča in skedenj posestnika Podlogarja. Clemenček ima škode 2000 gld. Pečnik in Dolavec je imata vsak po 1500 gld., Podlogar pa 100 gld. vsi skupaj pa so bili zavarovani samo za 625 gld.

— (Celjsko šolstvo) je kakor piše „Dom“ po težbi nekega nasprotnika »daj povsem drugačno, nego je bilo prej 25 leti. Takšno logiko bo pač vsak razumel. Dotčemu kritiku se ne dopada, da ne kažejo okoliški otroci več tiste potuhujenosti in bolečnosti, da ne pozdravljajo z „kistihand“ temveč je opozliti pri njih nekak ponos in zavednost tudi naprem tuju. Vsakokor pa pripozna v svoji priči, da je žaliboga (?) pri nas celjskih Slovencih „spoznati napredek in odločna naroda odgoja“. To peče!

— (Uredba učiteljskih plač na Štajerskem) Štajerski deželni odbor je izdal načrt zakona, na podlagi katerega se uredijo Štajerskemu učiteljstvu na ljudskih in meščanskih solah plače. Dotični načrt, ki ima za podlago personalno-razredni sestav, leži sedaj pri deželnini vladi, da išče o njem svoje mnenje.

— (Mrtvega otroka) našli so dne 24. t. m. v stranišču v Vogrinčevi hiši v Špitalski ulici v Celju. Otrok inel je zavit vrat ter je ležel v jami že kak 4 dni. Združko iščijo.

— (Shodi na Koroškem) Piše se nam: Shod „katchiško političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“, vršeč se v Smolčicah v ziljski dolini v nedelji dne 21. t. m., se je v vsakem oziru izvrstno obnasel. Dasiravno je v prelepi ziljski dolini komaj jedna četrtina prebivalstva slovenske narodnosti, vendar se je nabralo jako veliko ljudi — mej temi tudi precej takih, ki „rajše pomirjajo in nosijo nemške blače“ — ki so pa pazljivo poslušali razne govornice. O dešavanju deželnega zboru koroškega je poročal po slancu g. Fr. Grafevauer, kateremu so navzoči krepko pritrjevali. Govorile so je nedaleč tudi o pogodbi z Ogersko, kakor tudi o drugih gospodarsko narodnih vprašanjih. G. čeplnik Žak je oži goral sedanji položaj v državnem zboru ter razlagal pomen blžajočih se občinskih volitev. Shod se je vrnil jako mirno, ker ni bilo nasprotnikov, kateri imajo samo pogum, blatiti Slovence v svojih umaznih časniških predelih — V Beljaku je nameraval prirediti „Deutscher Volksverein“ dne 22. t. m. ljudski shod, katerega pa je vladu prepovedala vsled jedne točke: „S danji način poučevanja veronauka v belški deželi“ — 12. decembra se vrši slovenski shod v Domučalah pri Beljku.

— (Iz Celovca) se nam piše z dnem 26. 1. m.: Naš deželni predsednik baron Schmidt-Zabierov se ne gane s sedeža, na katerem sedi kakor pribit. Nemci si z veseljem manjajo roke, češ naš „zaluzen“ deželni predsednik mora še ostati na svojem dosedanjem mestu, zato bi neki odstopil? Če se tam dolni tisti „bindiščki ščuščci“ na Kranjskem ne morejo zadočiti z njim, kaj to nas briga. Na Koroškem je pa pri obeh narodnostih jako priljubljen. Samo tisti „Hatzblatt“ „Mr. mučnih kakšno robato z gde, ker sa naš deželni predstavnik vedno drži vedene prebivalstva koroškega t. j. Nemcev. Ni jim všeč, da z nami vlete, zaradičega mu hočejo ti „bindiščki“ stol izpodnesti in morebiti kaciga Slovence naši posaditi. Take vesti krožijo sedaj po našem mestu. Kdo se jim ne smeje in tudi ne — čudi? Vsi tukajšnji ljeti so pisali skoraj soglasno o tem; klerikalna „Küntner Zeitung“ ali nacionalna „Freie Stimmen“ kakor tudi uradna „Člověčka“ ter nebroj drugih manjših časopiskov in lističev. Ustavimo se samo pri uradni „Celovčanki“! Ta list se imenuje „uradni“ v najgrščem pomenu besede. Ravnotako, kakor se močno žopiri kak prezentoval gospodar, omenjajo, da je vse to ali oso sam uredil in ne celo drug na, tako tudi nikoli ne privočil „uradca Celovčanca“ Slovencem besedice v svojih predelih in poroča le o nemškem gibanju, prav kakor da bi ta „uradnik“ bil veljal samo za Nemce. V novejšem času je pa tudi postal ta časopis pravi obstrukcijski list. Njegove dogodek iz državnega zborna omembla ravno tako nezamerno in popolnoma začelo, kakor duvački židovski list „Neue freie Presse“. Sovati in župni tudi Slovenci hočejo biti v vladoi stranki, vladni listi pa tako nedostojno in razčlivo pšijo o njih. Dovolj slab je taka vlast, ki ne zna kroviti svojih ljudij! Vprašajmo se vendar, kakšen vtis more na

praviti na čitatelja taka pisava „uradnih“ časopisov, ki se ne razločuje ni za las od čisutskih? Ali se ne pravi to ščuvati prebivalstvo p oti vlasti sami? Toda tak je zistem našega „prezabuzačega“ deželnega predsednika barona Schmidta Zabierova!

— (Poročil) se je g. dr. Karol Kočevsri, c. kr. sodni pristav v Št. Lenartu v Slov. goricah, z vospico Terezijo Machovou, hčerjo nadlegarjevo v Hamburku v Rožai dolici na Koroškem. Čestitamo!

— (Koroške novice.) Železniški minister je dovolil izvršiti tehničke priprave za izkotirajte železnično do vznosha Velikega Zvonsrja. — Razne tožbe se slišajo glede življenskega zavarovanja pri društvu „Austria“. Tako se je nekemu delavcu v Raybliu, ki je bil zavarovan za 200 gld. iz neznanih vzrokov njegova zavarovalnina „znižala“ na 126 gld., torej za celih 74 gld. manj, kakor pa ga plačuje v ta namen. Treba je torej pozornosti. — „Zoani“ dr. Abuja je v celovškem občinskom svetu predlagal v zadevi seji naj se izdela zakonski načrt, kateri se predloži deželniemu zboru v potrditev. Načrt meri na to, naj se § 40 obč. reda spremeni, da mesto Človec ni posredno zavezano, ampak prenešeno do lokrrega opravljati. — Povedom zadnjih škandalov v državnem zboru prislašajo takajšnji listi popolnoma zavita poročila, in pričnati se jim mora, da so res mojstri v tej stvari. Sapišati sat!

— (Pravosodnemu ministru na znanje.) C. kr. okrajno sodišče v Gorici se mora po vsej pravici prištevati slovenskim sodiščem v deželi, kajti Italjanov je v tem okraju komaj četrtina. Vendar, čujte gorostnost, pri tem sodišču ni niti jednega slovenskega sodnika ali pristava. Slovenci se prično in nehajo pri sodnih slugah. Da je tako ra zmerje v slovenskem okraju uprav nezaslišano krivičen pojavenje, prav po avstrijski krivičen, to brez dvoma prizna vsakdo. — Toda namerava se še več! Čujemo, da hočejo postaviti voditeljem preture nekega prononovanega italijanskega politika. Ako se to zgodi, tedaj bomo goriški Slovenci vedeli, da se hote starci zločini na slovenskem narodu nadaljevati tudi pod sedanjo vlasto. In vsi kotjeden bomo protestovali proti vodstvu takega moža.

— (C. kr. pripravljalnica za srednje šole v Gorici.) Odločna zahteva goriških Slovencev je bila: dajte nam slovenske srednje šole. Tudi deželni zbor se je oglašal za ustanovitev slovenske in italijanske gimnazije. Mesto slovenske gimnazije smo dobili neki nestvor, ki se imenuje: „C. kr. pripravljalnica za srednje šole“. Mi smo se že s početka odločno izrekli proti ustanovitvi take šole; došlega uradnega naznanila nismo hoteli niti objaviti. Vedeli smo namreč, kakšen namen ima ta nestvor pangermanske politike v Avstriji. Ker je na mreč že prvi razred gimnazije povsem nemški, a otroci z dežele ne prihajajo že kot trdi Nemci v Gorico, tedaj treba te slovenske paglavce najprej pretvoriti v Nemce, potem še le se jim milostno odpro vrata v sredje šole. Nemškim otrokom ni treba prestajati take muke, in evo v tem je velikanska krivica, ki se godi našemu narodu. Koliko pridnih glavic se nam izgubi na ta način, ker ne morejo vstopiti na gimnazijo brez popolnega znanja nemščine, dasi imajo drugače dovolj vseh potrebnih vedenosti. In vsled tega smo in bomo vedno odločni nasprotniki te c. kr. mučilnice slovenskih otrok! Slovensko gimnazijo zahtevamo. V njej se naši sinovi že naučijo toliko nemščine, kolikor je bodo potrebovali v življenu. Ali ni še dovolj! Proti tej šoli nam prihajajo še druge pritožbe, da se mora kar zgražati vsak Slovenec nad odnosaji, ki vladajo tukaj. Tu gospoduje naši mladini skrajno neprijazen rigorizem, silno so napete zahteve do nežne dece, ki hoče potom te „deutsche Trichterschule“ prispeti v prvi razred srednjih šol. In dogaja se, da se pode iz te šole naši, sicer nadarjeni otroci, in to kar sredi šolskega leta, ker jim nemško „der-die-dasanje“ negre v glavo, kakor bi pihnili. Otroci, ki so bili izgnani iz te šole in so vstopili potem v „Slogino“ šolo, so naslednje leto prestali dobro vzprjemni izpit. In mislimo si zadrgo starišev, ako jim ostanejo otroci sredi šolskega leta na cesti. Kaj naj počno ž njimi? Tako ravnanje je naravnost zločin nad slovenskim narodom! In proti takemu ravnanju protestujemo najodločnejše; prosimo gg. poslance, da se oglase na primernem mestu! „Soča“.

— (Nemška literatura v inozemstvu.) Kolikuglečna nemška literatura v inozemstvu dozna nečudno izšlo statistika o izvozu nemških knjig. L. 1896 se je izvozilo iz Nemčije raznih knjig v vrednosti 62 milijenov mark. V Avstro-Ogersko se je na pr. izvozilo knjig za 28 000 000 mark, v Švico za 7 600 000, v Francijo za 2 000 000 v Rusijo za 5 600 000, v Ameriko 7 200 000 mark. Vzvilo pa se je v Nemčijo iz Avstro Ogerske knjig

za 7 200 000 mark, iz Francije za 2 800 000 mark, iz Rusije za 720 000 mark in iz Švice 3 200 000 mark. Statska kaže, da vseža le Francija več knjig na Nemško, kakor jih dobiva od ostot, vse druga države pa so z nemškimi knjigami kar poplavljene. Ia to ni čudno. Nemci imajo izborni kolportažo, o katerih na pr. v Slovencih še nista ni!

* (Slikarji pesniki in pesniki slikarji) Švicarski novens: Töppi je bil že tudi izvrste humorističen slikar. Ravn tako tudi Jota, kateri je izvršil najboljšo Pečfliovo sliko Izborna slikarja sta tudi ugledna češka pisatelja Ludovik Hevez in Andor pl. Kozma. Nadalje se odlikujejo kot slikarji tudi Da Mærer, pisatelj epohalnega romana „Trity“, ter Francoza Vertell in Ravid. Izborna pesnika sta bila tudi Paolo Veronees in veliki kipar, slikar in stavbnik Michelangelo.

* (Najstarejši francoski pisatelji) Mai pi sateljicami je najstarejša gospa du Bos d'Elbécy, ki je dosegla spomladi svoje 98 leta. Starka je spisala že neštevilo poveščij in novel, ki so redno imena po božnem vsebine. Bogastva si ni prispala, zato podpira jo društvo dramatičnih avtorjev. Stavuje v nekem samostanu ter še vedno posorno zaseduje vse nove literarne pojavne. — Najstarejši francoski pisatelj pa je Ernest Legouvé d'amatik, ki je pisal „Arienne Laconre“ in dr. F. Benharju t. l. je izpolnil svoje 90. leta. Drugi najstarejši pa je Eugenij Venillat, žurnalista v Parizu ki je dovršil 89. leta.

* (Krona pesnika) Španškemu pesniku Zorilli, kateri je za svojo dramo „Don Juan Tenorio“ želil mnogo slave, so poklonili nekaj njego in rojaki krono od čistega zlata ter mu jo v Granadišču na glavo. Dan „kronanje“ je bil morda jedini veseli, katerega je vzel slavn pesnik, ki je živel sicer v veliki bedi. Dočim so dobivali gledališčni podjetniki, kateri so uprizorjali njegove drame zlata in čisti, trpel je Zorrilla največje pomanjkanje. Znasi je vse — tudi krona — v zastavico, kjer je ostala tudi po njegovi smrti. No, v tlačbo za vse leta trpljenja bodo postavili Zorrillli krasen — spomenik.

* (Tovarna okostnic) Na Francoskem je bilo to arna, kjer sestavljajo skelete. V to se posrebojo oni mrtveci, ki umrli v bolniščih ter niso nikakršni sorodnikov in zaancev, kateri bi se zmenili za nje. Lastnik tovarne je bila že jako bogat.

* (Jedno uro doktor.) Ernest Blum, znan francoski kronik in pisatelj vsesloge priporavlja o „Gauloisu“, da je bil nekaj v strašnih skripcih. Neki gledališčni zdravnik je imel vamrat v nekem gledališču vsak veter prostor na razpolago. Ia naj si je bil katero igrilo tudi že 20 let ali še več videl, zdravnik je moral biti vedno pri rokah da so imeli pomoč, aki je kdo od igralcev negljoma obolel. Kadar je le mogel, je preustil doktor dr. Gim svojim kolegom vstopiti. Neko pa je dal tudi pisatelju Blumu. Ni še minul prvi akt, ko je prihrmel režiser z nesrečno vestjo, da si je lotila herojina strašna živčna bolezna. Kaj storiti? Sečim jo zdraviti? Blum je bil v veliki stiski. Igralka se je zvijala, kakor kača, „doktor“ pa je kakor rakič stal poleg nje ter je vse plašil tipal žito. — „Kolouške vode!“ je zaklical sledojč. — „Ja nimamo.“ — „Pojdite po njo!“ — direktor in režiser sta odhitela po vodo. Tedaj pa je postala igralka nakrat mirna, usmehljiva se je Blumu ter dejala: „Vem, da me ne boste izdati. Prav nič mi ni, g. doktor; rada bi le dobila dočista trah daj. Io vi mi morate pomagati.“ — „Prav rad; sain i jaz nisem zdravnik, marveč le negaj prijatelj! Dopusta dobrate“ — Ia res. Doktor je dejal direktoru, da bude herojina ta večer sicer že nastopila, a dobrati mora vsaj tri dni dopusta, da se bolesen ne povrte. Hotel, noteč, ravnatelj je moral to praviti.

* (Model babilonskega stolpa) je v narod nem muzeju v Washingtonu. Poseti ga je Anglež Henry R. Wilson. Stolp je le 176 čevljov visok. Sedanjim inženjerjem bi bila igrača sezidati tak stolp.

Darila:

Uredništvo našega lista so poslati:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Benjaminia Konec (po gospini Harmanasic) 10 krov 94 vin. nabrane na g. R. bdevi „občeti“. — Gosp. Jakob Škof v Trebnjem 8 krov, katere so darovali gg. Vipavski, Lubljančan. Repruh, cestni kilometri, Hepani in drugi. — Vesela družba pri g. Zorkotu v Državski vasi pri Šmarjeti 5 krov 40 vin. — Vesela družba v Planini 4 krovne 80 vin. — G. Monka Tollazzi v Dol. Logatca 3 krovne katere so darovali gg. Urbanič in Gašperlin, vsak po 1 K, ker se nista udeležila veselice družba sv. Cr. in Mat. v Črknici, 1 K pa je nebral no krejcarjih štiri letni Milko Gazežda. — Skupaj 32 krov 14 vin. — Živeli rodoljubci darovalci in drovalke in njih nasledniki!

Telefonična in brzjavna poročila.

Dunaj 27. novembra. V današnji seji poslanske zbornice primerili so se zopet nezaslišani, sramotni škandali, kakoršni niso znani niti v eksotičnih parlamentih. Seja je

trajala samo nekaj minut. Koncentrirana levica, kateri so se pridružili krščanski socialisti, je skupno začela škandale s tem, da je na najsurovejši način napadla parlamentnega sluga, Slovence Močnika. Ta ima nalogu, da začetkom seje zazvoni z električnim zvoncem. Ko je to storil, zadrl se je nanj dr. Lecher: „Čakajte, da pride policija!“ Nowak je začel piskati, Steinwender, Funke, Hohenburger, Steiner in nekateri drugi Nemci so Močnika napadli, ga tepli, davili, suvali in sploh ravnali z njim tako brutalno, da je moral bežati iz dvorane. V tem trenotku je vstopil predsednik Abrahamowicz; komaj je stopil na estrado, nastal je nepopisen vihar. Nemci se bili prinesli seboj piščalke, ropotulje, trobente in začeli piskati, trobiti ter ropotati, teptati z nogami in razbijati po pultih s pestmi, da je bilo groza. Zlasti so se odlikovali c. kr. vseučiliščni profesor Pfersche, c. kr. sodni svetnik d' Elvert, c. kr. vseuč. prof. Fournier in dr. Meniger, antisemit Prochaska je vzel jednemu stenografu stol in hotel z njim udariti, a iztrgal so mu ga iz rok. Najdivjeji je bil dr. Lecher. Stopil je pred Abrahamowicza in več kakor desetkrat zapored zaklical nanj: „Schuft“ — potem je zgrabil predsednikov tintnik in ga vrgel na Abrahamowicza. Ta se je umaknil in ni bil zaret, pač pa na glavi in rokah s črnilom poškopljen. Proti dr. Lecherju se je takoj naredila ovadba pri drž. pravdništvu zaradi hudodelstva javnega nasilstva, in so bile takoj zaslišane priče. Desnica se je vedla jako pasivno, da bi nasprotnikov ne razdražila. Izmej protisemitov so se posebno odlikovali Bielohlawek, Prochaska in znana surovina Schneider. Ti so zlasti napadali sekcijskega šefa Halbaura. Kričali so nanj: „Ta žid mora ven! Ta lopov je vsega kriv! Ta žid je Badenijev svetovalec!“ In ker se Halban za to ni zmenil, hoteli so ga dejansko napasti, vsled česar je moral Halban bežati iz dvorane. V tem so ostali Nemci čimdalje hujše razgrajali. Pfersche se je postavil pred Abrahamowicza in piskal na vso moč na torpedovsko piščalko; dr. Lecher je Abrahamowiczu grozil s pestmi in mu zaklical: „Eckelhaftes armenisches Arschgesicht!“ — Gross je vpil: „Dol s predsednikom! Vas bi morali vse na svetilniške stebre obesiti!“; Grössl: „Polnischer Gauner!“ Hrušč je postal čimdalje hujši; čuli so se klaci: „Tam sedi ministerski predsednik! Ta je največji lopov! Komandant lopovov! Morilec poljskih kmetov! Morilec parlamentarizma!“ Dobering: „Vzgajevalec velezdajalcev!“ Grössl: „Mi Vas vse pobijemo!“ Dočim je del Nemcev na ta način atakiral ministerskega predsednika, se drugi del ni maknil od predsedništva. Tam zbrani kulturnosci so Abrahamowicza obkladali z najpodlejšimi psovkami. Abrahamowicz se ni prav nič zmenil za vse to. Ko mu je naposled Pfersche zakričal: „Sie alter, ehrvergessener armenischer Hundsfott!“ je Abrahamowicz uvedel, da ne bo miru in izjavil, da pretrga sejo. Sedaj se je vsa nemška druhal zagnala na predsednika in tuleč: „Abzug!“ metala nancelle kope različnih spisov in brožuric. Abrahamowicz se je takoj obrnil, stopil nazaj na estrado in klubuje napadalcem, motril surovo druhal s plamtečimi pogledi. Bil je to veličasten trenutek, kateri je navdušil celo desnico. Nekateri poljski poslanci so hiteli na estrado ter Abrahamowicza objeli in poljubili, dočim mu je desnica prirejala frenetične ovacije.

Dunaj 27. novembra. Po odhodu Abrahamowiczevem, ko je še vse vrvelo v zbornici, se je nakrat prikazal zavit v kožuh in oborožen z debelo palico izključeni Wolf. Nemci so ga z živinskim kričanjem in tulenjem pozdravili. O načinu, kako se je utihotapil v dvorano, so se razširjale jako romantične priovedke. Govorilo se je, da si je bil napravil umetno brado; a vse to ni resnično. Wolf je bil s Kozakiewiczem, ki je tudi izključen, prišel v parlament. Pri vratih ju je ustavil sluga in jima branil uhod, in ker se

nista za to zmenila, je poklical detektiva. Ta ju je za roke prikel, a Wolf se mu je iztrgal in prihitel v dvorano. Ko ga je zagledal Lecher, je zaklical galerijo: „Pozdravite ga vendar!“ — a nihče se ni ganil. Tako na to sta prišla v dvorano dva policijska komisarja. Ko ju je Wolf zagledal, skril se je za Bendelja in Pferscheja; potem pa je ziesel pod klop in plazeč se pod klopni skušal uteči policijskima funkcionarjem. Ko so ga ujeli, branil se je z rokami in z nogami tako, da so ga morali ven nesti. Kričal je: „Recite Gleispachu, da je Schuft!“ — dočim se je z desnice klicalo: „Ven s tem ušivcem!“ Wolfa so peljali takoj k policijskemu ravnateljstvu, kjer se je z njim naredil zapisnik, potem pa so ga odgnali k deželnemu sodišču, kjer ostane v preiskovalnem zaporu do obravnave. Obdolžen je, da je storil hudodelstvo, ker je si loma vdrl v parlament ter zagrešil razna nasilstva. Čaka ga eksemplarična kazenska. Kmalu potem, ko je bil Wolf iz parlamenta odpeljan, ob 11. uri 35 minut je prišel dr. Kramar v zbornico, zaključil sejo in povedal, da se prihodnja seja naznani pismenim potom.

Dunaj 27. novembra. Mej tem, ko je bila seja pretrgana, prišli so voditelji levice s famoznim dr. Luegerjem, ki je svojo stranko krščansko socialistično komedijantov srečno spejal v tabor revolucionarjev in vleizdajalcev, k ministerskemu predsedniku, grofu Badeniju, kateremu je dr. Lueger naznani, da kot župan stolnega mesta ne more prevzeti nikake odgovornosti za to, da se vzdrži na Dunaju red in mir. To postopanje krščanskih socialistov je v vseh desničarskih krogih obudilo največjo indignacijo.

Dunaj 27. novembra. Senzacija, katero je vzbudilo nepričakovano zaključenje seje, je velikanska. Kaj se zgodi, še ni znano. Ali z najmerodajnejših strani se čuje, da sedanji parlament sploh ne bo imel nobene seje več. To se razglasí prihodnji teden, kakor hitro dokončata delegaciji svoje delo. Cesar je vsled brzjavnega obvestila o dogodbah naznanih, da se vrne še danes na Dunaj. — Tudi proti dr. Lecherju bode postopalo drž. pravdništvo, ker je storil hudodelstvo javnega nasilstva s tem, da je vrgel tintnik na predsednika. Več poslancev in žurnalistov je že poklicanih na pričevanje.

Dunaj 27. novembra. Parlamentarna komisija desnice je imela po današnji seji posvetovanje, na katero so prišli tudi vsi ministri. Komisija je izdala komuniké, v katerem pravi, da je vzela na znanje izjavo ministerstva glede korakov, kateri se storé, in da je pripravljena se takoj sestati, kakor hitro je imala vladu kaj sporočiti o teh korakih. Iz najverodostojnejšega vira sejavlja, da se je pri tem posvetovanju sklenila najpopolnejša zveza tako med strankami desnice, kakor med desnico in vladom. Vlada in desnica sta popolnoma solidarni ter brez vseh zadržkov jedini.

Dunaj 27. novembra. Nemška katoliška stranka je srečno prebila že več mesecov trajajočo notranjo krizo. Dipauli in maloštevilni njegovi pristaši izstopijo iz kluba. Dipauli je hotel publicirati izjavo, da klub sicer priznava, da je v očigled dogodivšim se izgradom bilo treba, kaj izrednega ukreniti, a da vzlitemu obžaluje sprejetje Falkenhaynovega predloga. To je bil vzrok razporu. Klubova večina je bila Dipaulijevih spletka že davno sita in ga je lahkega srca odslovila. Vodstvo kluba prizame dr. Ebenhoch. V klub vstopi sedaj tudi grof Falkenhayn s svojimi pristaši.

Dunaj 27. novembra. Včeraj so nemški visokočolci povodom dogodb v parlamentu predeli na raznih krajin mesta večje demonstracije, pri katerih je bilo 51 oseb aretovanih. Danes so bili na vseučilišču veliki škandali s krvavimi posledicami. Jeden visokočolec je nevarno ranjen, dva lahko ranjena, mnogo jih je bilo aretovanih. Dvanajst demonstrantov je izročenih deželnemu sodišču.

Gradee 27. novembra. Včeraj so nemški dijaki in socijalni demokratje priredili velike izgrede. Demostrovali so po vseh ulicah, bombardovali s

kamni redakcijo „Volksblatta“ in „Extrablatta“ in prirejali take demonatracje, da je policija morala poklicati vojaštvo na pomoč. Ker pa še niso zadoščovali, morali so dragonci razgnati razsajače. Demonstrantje so metalni na vojaštvo in policijo kamuje in grčili z nožmi. Aretovanih je bilo 22 oseb, ranjen je bil samo jeden. Danes opoluča so imeli nemški visokočolci shod in batil se je, da prirede zvečer v družbi delavcev nove izgrede. Vojaštvo je konzignirano.

Odperto pismo*)

g. u Engelbertu Gangl-u, učitelju v Ljubljani.

Cenjeni gospod kolega!

Evo Vam odgovora! V 8 dneh — kakor Vi! Kot slabotna ženska smela bi tudi več potrestorati, kaj ne?

Vašega dolgega pisma kratka misel je: da se budujete Vi in tovariši, da smo se učiteljice drznile oglašati se za svoje pravice — in nismo molčale, kakor doslej. Pravim „smo“ — kajti vedite, gosp. Gangl — kar sem pisala, pisala sem v imenu kranjskih učiteljic, kar Vam potrebuje kopica pisar, katera so Vam na razpolago, ako se potrudite k meni! Samo prosim, ne z zavhanimi rekavi!

Verujem Vam prav rada, da ste bili iznenadeni. Ugovora, gospodje, niste bili doslej vajni — no, a časoma se človek vsega privadi. In pomislite: Me bi niti ženske ne bili, ako bi ne ugovarjale. Prosimo torej potrpljenja!

Ako je Vam kri zakipela — meni ni. Mi smo ravnjene že davno takega ravnanja. Ljudi morajo biti, kipeča kri se Vam že poleže, ko dobite ureščeno spomenico!

Rada tudi verujem, da ste bili učitelji složni vaj pri ureditvi Svojih plač, — a verujte mi, da bodoemo i ma složno se potegovale za svoje pravice. — G. Gangl, kdo je prouzročil prvi korak nesloga?

Aha, sedaj pa pride oni parus, ki me spravlja v zadrgo: „Notco“ sta brali v „Slov. L.“ in radi nje pišete pismo meni? — Vaš, pismo sta toraj napačno adresirali. Skoro škoda, da sem že toliko napisala v odgovor. Toraj Vi pišete tudi takšno „stvarco“ pisma — ko se niste prepričali? — Oh, in potem boste morali še oni grešnici, ki je dala „notco“ v „Slov. L.“ pisati tako dolgo pismo!! Res Vas milujem.

Tadi kar se tiče osnove društva učiteljic — morate poprašati drugje! Jez nisem govorila niti pisala o tem. Misel o društvu so sprožile druge, — ki niso — Janja! Vidite, g. Gangl, kam se pride, če se piše po onem, kar rečo

„Slov. L.“ (oziroma njega poročevalka) je pisala resnico. — „Už. Tov.“ recete: ponatis spomenice pravi: da je vlaško prošajo — v katere popolnitve se je sestavila letčaja spomenica — podpisalo lastnorodno vse kranjsko učiteljstvo! „Učiteljstvo“ torej učiteljice niso? Drugače se logično ne da sklepati.

Ker ste nam blagodušao ponudili Svojo pomoč, pomagam naj i jaz Vam iz zagate. Kranjske učiteljice naredile so prošnjo na dež. odbor, da naj se jim nikar ne kratejo pravice. Saj veste, da je ni maj nam, ki bi bila sposobna sestaviti spomenico, kakorša je Vaša. Za pomoč Vašo se moramo sedaj usnjajezna zahvaliti — pri čemer pa ne zamujamo prosiši Vas, da nam Svojo blagodenčnost obrnite za bodočnost! Ako bi namreč Vi sestavljali našo spomenico, prišli bi v konflikt — kajti mi bi zahtevali — praviti na ljubo in Vam v povračilo — da dotégg. kolegi 80% cd plač učiteljic — samo jednorazredničari smeti bi nam biti jednokopravni, ker imajo korekture — in po 180 otrok. Toraj, ko bode naša ponizna prošnja gotova — ali jo bodoemo smeti predložiti dež. odboru, g. Gangl?

Sedaj po dopisu privoščite nam po 500 več kakor sebi! Čez noč ste postali velikodusni! Poprij nam še jednakosti niste privoščili! In potem pristavljate, da bi bili Vi sam zadovoljena s toliko plačo! Zakaj ste za se vendar toliko več zahtevali? Ako ste tako kolegijalno „misliši“, zakaj niste za vse postavili te svote — brez „opazka“? Moguče pa, da ste Vi sklepal: te svote (550, 610, 770 itd., s katerimi mectete okoli sebe — kakor da iz Vaših rok lete) se nam bodo toliko prej votirale, ako učiteljicam odtegnemo 150 — 200 saj po tem takem ne dobē več, kakor so imeli do sedaj — ampak še manj — in to pade nam v korist. Kako je že tista: Kdo drugim kriši . . . G. odboraki pa utegnejo tudi tako le misiliti: Učiteljica nas stanejo manj, storē pa isto — ergo: nastavimo učiteljice, kjer in koder mogoče! Po učiteljicni smrti ni treba nikomur penzijo plačevati itd. itd. G. Gangl — mislite — in mislite in perite zamorce svoje nekolegijalnosti z boljšimi razlogi in dokazi nego čsobnimi napadnjem! To je — upam — moja zadaja beseda z Vami.

Janja Miklavčič,
učiteljica na deklinski šoli v Kranju.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. Sicer pa se nam zdi vsa ta polemika malo srečna, in ker se z nojo nič ne koristi niti učiteljem, niti učiteljicam, izjavljamo, da za nje eventualno nadaljevanje ni več prostora v našem listu.

Narodne zdravilo. Tako se smě imenovati bolesti utršajoče mišice in živce krepčajoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih nasledkih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštrem povzetji razpolila to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 2 (97—16)

Važno oznanilo. V nobenem gospodinjstvu naj bi ne nedostajala izkušena sredstva: **Dr. Rose balzam za želodec in Praška domaća mast.** Dobiva se v vseh tukajnjih lekarnah.

Richterjeva sidrova kamenasta gradilna skrinjica se tako popolnila. Tako da vsi starši, ki že imajo tako zbirko, naročijo nove bogato ilustrovane kataloge, da se seznanijo z novimi predlogami in z novo igro „Maček“. Pisati treba le dopisnico na tvrdko F. Ad. Richter & Comp. na Dunaju I. Operngasse 16, in dobti se gratis in franko krasen katalog. Pri nakupu treba paziti, ako ima zbirka znamko „mačka“ in se naj brez njega zvrne!

Proti zobobolu in gnjilobi zob izborne deluje

Melusina ustna in zobna voda

utri dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zalogu

lekarna M. Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta št. I., zraven mesarskega mostu. (91—46)

Telefon št. 68 v poljubno porabo.

Stev. 23. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 814.

Znana vstopnina.

V nedeljo, dné 28. novembra 1897.

Ugrabljene Sabinke.

Burka s petjem v širih dejanjih. Napisala Frančiček in Pavel pl. Schönthan. Poslovenil ** Režiser g. R. Inemann. Blagajnica se odpre ob 7. uri. Začetek točno ob 1/8. ur. Konec po 10. uri.

Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. pešpolka št. 27. Prihodnja predstava bo v torek, dné 30. novembra 1897.

Umrli so v Ljubljant:

V deželnih bolnicah:

Dne 24. novembra: France König, izvošček, 53 let; omehanje možgan. — Marija Kropin, delavka, 48 let, jetika. — Pio Luigi di Salvador, zidar, 28 let, poškodovanje lobanje.

V hiralnicah:

Dne 24. novembra: Ludovika Ivana Joneczyk, usmiljena sestra, 37 let, pljučna tuberkuloza. — Ivana Ženko, trgovčeva vdova, 73 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m.

Novečnik	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm. v 24 urah
26.	9. zvečer	747·0	— 4·7	sr. vzhod	jasno	
27.	7. zjutraj	745·4	-10·5	sr. jzah.	jasno	0·0
.	2. popol.	742·6	- 2·6	sr. vzhod	pol obl.	

Srednja včerajšnja temperatura — 2·9°, za 4·2° pod normalom.

Dunajska borza

dne 27. novembra 1897.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 25 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 . 25 "
Avtirska zlata renta	122 . 80 "
Avtirska kronska renta 4%	102 . 25 "
Ogerska zlata renta 4%	122 . 35 "
Ogerska kronska renta 4%	99 . 95 "
Avtro-egerske bančne delnice	948 . — "
Kreditne delnice	353 . 40 "
London vista	120 . — "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 . 92½ "
20 mark	11 . 78 "
20 frankov	9 . 54½ "
Italijanski bankovci	45 . 35 "
C. kr. cekini	5 . 68 "

(14-3) **Pri otročjih boleznih** IV. potrebujejo se često kislina preganjajoča sredstva in zato reje opozarjajo zdravniki radi milega uplivanja svojega na

MATTONIJEVE GIESSHÜBLER KISELINE

katero radi zapisujejo pri želodčju, kistini, škrofelinji, pri krvični, otekanji žlez i. t. d., ravno tako pri katarih v sapniku in oslovskem kašiji. Dvornega svetnika Löschner-ja monografija o Giesshübl Slat-ni.)

V Ljubljani se dobiva po vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Tako kakor vsako leto

račoščiljam tudi letos svoje občeznane:

Božične košarice, v katerih so: 3 steklenica kognaka, 1 steklenica Madeira, 1 steklenica Malaga, 1 steklenica Sherry za ceno 6 gld 50 kr. v 1/4, izvirnih buteljah in 12 gld. v 1/4 izvirnih buteljah franko proti povzetju. **M. Jellinek**, trgovina z vini in delikatesami, **Dunaj. II/8**, **Erzherzog Karlplatz št. 14**. Dobavitelj društva učiteljskega doma in c. kr. državnih uradnikov. (1835—1)

Izurjenega solicitatorja

sprejemem proti dobrni plači.

Dr. Valentin Krisper
advokat v Ljubljani.
(1811—3)

Izvod iz voznega reda

vsijavnega od 1. oktobra 1897

Odhod iz Ljubljane juž. kol. **Proga čez Trbiž**.

Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. popoludne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Salzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoludne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Badejvice, Plzenj, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje**. Ob 6. uri 15 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 m. popoludne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m. zvečer mešani vlak. — **Prichod v Ljubljano**. j. k. **Proga iz Trbiža**. Ob 5. urf 52 m. zjutraj osobni vlak v Dunaj via Amstetten, iz Lipskega, Prague, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Badejvice, Solnograda, Linca, Steyra, Ausseea, Ljubna, Celoveca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. urf 20 m. popoludne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovec, Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja**. Ob 8. urf 19 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. urf 32 m. popoludne mešani vlak. — Ob 8. urf 35 m. zvečer mešani vlak. — **Odhod iz Ljubljane** d. k. v **Kamniku**. Ob 7. urf 23 m. zjutraj, ob 2. urf 5 m. popoludne, ob 6. urf 50 m. zvečer. — **Prichod v Ljubljano** d. k. iz **Kamnika**. Ob 6. urf 56 m. zjutraj, ob 11. urf 8 m. popoludne, ob 6. urf 20 m. zvečer. (962—272)

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogerski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švici itd. proti **poltnim boleznim**, zlasti proti

vsake vrste spuščajem

uporablja z najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higieničnega sredstva za odstranjanje luskinic na glavi in bradi, za čiščenje in desinfekcijo polti je takisto splošno priznan. **Bergerjevo kotranovo milo** ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini. Da se pride **sliparijam** v okom, zahtevaj izrecno **Bergerjevo kotranovo milo**, in pazi na zraven natisnjeno varstveno znamko. Pri **neodzdravljivih poltnih boleznih** se na mesto kotranovega mila z uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje

nesnage s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerinovo-kotranovo milo, v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano. Cena komadu vsake vrste z navodom o uporabi 35 kraj. Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil zaslužijo, da na nje posebno opozarjamo: **Benzoe-milo** za fino polti; **boraksovo milo** za pršče; **karbolsko milo** za uglašenje polti pri pikah vsled koz in kot razkužajoča mila; **Bergerjevo smrekovo-ligasto milo za umivanje in toiletto**, **Bergerjevo milo za nežno otročjo dobo** (25 kr.); **ichtyoloovo milo** proti rudeči obrazu; **milo za pege** v obrazu jako učinkajoče; **taninsko milo** za potne noge in proti izpadajušim; **zobno milo**, najboljše sredstvo za čiščenje zob. Gledé vse drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v navodilu o uporabi. Zahtevajte vedno **Bergerjevo milo**, ker je mnogo ničvrednih imitacij. (407—18)

Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg. V. Mayr, G. Piccoli, J. Svobeda in U. pl. Trnkóczy-ja, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem.

Uradno dovoljena (1790)

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 pri tleh na desni

priporoča in namešča (1832)

službe iskajoče vsake vrste

(moške in ženske) za tukaj in drugod. Za ko-

likor mogoče hitro in vestno postrežbo se jamči.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osobe vsakega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in sreček. — Ponudbe na: Ludwig Österreicher,
VIII., Deutsche-gasse 8, Budapest. (1610—6)

Prva tržaška tovarna za asfaltne izdelke in pokrivanja Panfilli & Comp.

prevzemlje pokrivanja z lesnim cementom, pokrivanja z asfaltno strešno lepkou, dobavljanje isolirske plošč strešne lepke, lesnega cementa in asfaltnih izdelkov. (959-22)

Varstvo proti mrazu in mokroti dajoj jedino le moje svetovnoznane častniške konjske odeje

AUDIBAKIN. WIEN. katere priznavajo ekonomi, posestniki konj in oskrbniki itd za topie, trpežne, neporušljive, torej za brezvomno najboljše konjske odeje. Moje konjske odeje so jake gibeline, toraj tudi porabljive za poseljne odeeje. Iste so tako velike, imajo žive riže in bordure in velja vrsta A 1 gld. 60 kr., vrsta B 2 gld. Rumensodlake Dublje izvozniške odeeje z večbarvenimi bordurami najboljše vrste, 2 metra dolge, 1 1/2 metra široke 3 gld. 50 kr. komad. Razpoljite se z jamstvom in proti povzetju. — Jedino naročilno mesto

M. Rundbakin (1613—2)
Dunaj, II. okraj, Grosse Pfarrgasse št. 25.

H. Kenda v Ljubljani

prevzame

naročila za moderce po mert od gld. 4 — naprej; garantira za dobro fasono in vzame vsakega nazaj v slučaju, da ne vgaia;

prevzame

moderce za snažit in jih popravlja kakor nove; ima

največjo izber gotovih dunajskih in francoskih modercev, ki so izvrstno vrezani in iz najboljšega materijala po sledenih cenah:

Modero „Valerie“, visoka fasona, kakor Stefanie, kval.: 504 rožena kost gld. 320
„ 503 ribja „ „ 510

Modero „Princess“, višoka fasona, lahak, hladni modero za poletje, kval. 505 creme gld. 340, kval. 509 iz belega platenaga batista gld. 530.

Modero „Stefanie“, visoka fasona iz platnenega sivega ali svitlorujavega croisa z ribjo kostjo, kval. 50 507 86 81 508 512 cena gld. 1'90 2 — 2'20 2'60 3'20 3'25

Modero „Victoria“, hišni delavni modero, posebno priporočajoč damam v drugem stanu, kval. C D M cena gld. 2'50 3'50 5 —

Modero „Stefanie“, visoka fasona z nepristnimi ribjimi kostmi, kval. 75 76 77 78 79 501 505 cena gld. — 70 — 85 1'10 1'30 1'45 1'70 1'75

Modero iz rastlinskih dret, (Pflanzendrat), za visoki život gld. 225 „ nizki „ 1'40 (408—10)

Ravnodržalec, (Geradehalter) za dečke in dekleta, patentiran kot najizvrstnejši te vrste kval. 511 z jeklenim hrbotom gld. 2'30 „ 510 „ koščenim „ „ 2'80

P. N. trgovci dobijo rabat.

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogu pušk najnovejših sistemov, revolverjev itd. in vseh pripadajočih rekvizitov; posebno opozarjam na

Novo! „trocevne puške“ Novo!

katera izdelujem samo jaz in katere se radi svoje luhkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem (1208—16)

Fran Sevcik

puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Pouk na citrah

v hiši in izven hiše daje

JOŽEF PETRITZ

izprašan učitelj na citrah (1829—1)

Wolfove ulice štev. 1, II. nadstropje.

Veliki krah!

New-Jork in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogu zgolj proti majhnemu plačilu delavnih močij. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledete predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6'60, in sicer:

- 6 komadov najfinjejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilje iz jednega komada;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih jedilnih žlič;
- 12 komadov amer. patent-srebrnih kavnih žlič;
- 1 komad amer. patent - srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad amer. patent - srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 komada amer. patent-srebrnih kupje za jajca;
- 6 komadov angleških Victoria-čašic za podklad;
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedičnik za čaj;
- 1 komad najfinješa sipalnica za sladkor.

44 komadov vkupe samo gld. 6'60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gld. 40 — ter je je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6'60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da le-ta inserat ne temelji na

nikakšni sleparji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povšeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikedov ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasna

božična in novoletna darila

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se jedino le v (1611—5)

A. HIRSCHBERG-a

glavni agenturi združenih ameriških tovarna patent-srebra na Dunaji, II., Rembrandtstr. 19/8. — Telefon št. 7114 Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znesek naprej vposlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrona kovina).

Izvleček iz poohvalnih pisem:

Trst. — Ker sem z blagom jako zadovoljen, Vas prosim, da pošljete povsem jednako garnituro 44 komadov amer. patentne srebrne jedilne oprave mojemu svaku Pietru Dassichu v Zader, Dalmacija. Karlo de Lanza.

Kalocza. — S prvo pošiljatvijo sem povsem zadovoljen, prosim se za jedno garnituro.

Ivan Majarosy, kanonik.

Ljubljana. — S pošiljatvijo jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. peš-polku.

Šokolada in Cacao Suchard.

Da se preprečijo dogodivša se nepoznati razumljenja, se častito občinstvo opozarja, da tovarna Ph. Suchard tako zvano „lomljivo šokolado“ (Bruch-Chocolade) niti ne izdeluje, niti v trgovino spravlja

Šokolade Ph. Sucharda se zamenjeno čiste dobarljajo in, kakor znano, le v stanišču zavite s tovarniško znamko in podpisom. (10—48)

Išče se spremen

(1806—2)

stenograf

za nemški in slovenski jezik, ako mogoče tudi trgovinsko izobražen. Vstop takoj. — Ponudbe s pogoji na upravnosti „Slov. Naroda“ pod šifro „M“.

Prodaja hiše.

Dvonadstropna hiša z gostilniškim in prodajalniškim prostori v zelo obiskani ulici v sredini mesta proda se pod tako ugodnimi pogoji.

Natančneje v notarski pisarni g. dr. Voka v Ljubljani. (1765—3)

Vrt se odda v zakup.

Za čas od dne 25. januarija 1898 naprej se odda v zakup vrt, kateri se nahaja v varni legi in skoraj sredi mesta pri hiši v Ljubljani, Gradišče št. 16.

Vrt je prostran, ima površine za šest vrst gredic, dalje dva zidana, s steklom krita grednjaka zidan cvetličnik in pa zidan rastlinjak, katera oba mejita na v sredini med njima se nahajajoče stanovanje za vrtnarja, obstoječe iz pritlične sobe in kuhinje, iz pristrešne sobe in pa iz podzemeljske kleti, namenjene za shrambo.

V slednji se nahajata dva ognjišča za cvetličnik oziroma za rastlinjak. V rečenem vrtu se izvršuje vše dolgo vrsto let umetno in trgovinsko vrtnarstvo.

Zakupne ponudbe izročajo se naj lastniku Dr. Franz Munda, odvetniku v Ljubljani. (1183—32)

Tovarna

za ovčjevolneno sukno

JULIJ WIESNER & Co.

v Brnu

(345—24) je

prva na svetu

ki na zahtevanje razpošilja brezplačno in poštne prosto vzorce svojih pridelkov v damske lodične sukne. Ker se ogibljemo blago tako strašno podražujočemu prekupovanju, kupujemo naši odjemalci za najmanj 3% cene, ker naravnost iz tovarne. Prosimo si naročiti vzorce, da se prepriča.

Tovarna za ovčjevolneno sukno Julij Wiesner & Co. Brno, Zollhausglacis 7/106.

Naravnost iz tovarne.

Največja izber

najcenejših in najfinjejših

kravat

suknenih- in glače - rokovic
najboljše kakavosti

(1588—7) po primerni ceni pri

Alojziju Persché

Pred Škoftjo št. 22.

Gostilna in mesnica.

Dovoljam si opozarjati slavno občinstvo na svojo

mesnico

v kateri prodajam zdravo in dobro

konjsko meso

ter na svojo

gostilno „pri zlatem konju“

kjer se dobivajo ukusno in tečno pritegnja jedila po tako nizki ceni ter najizvrstnejša prista vina in najukusnejše pivo.

Zlasti opozarjam, da se dobivajo pri meni Izvrstne, na pol prekajere kranjske klobase, fineje in ukusnejše, kakor vsake druge; dalje tako dobre suhe meso (šunka) in suhi jastki, vse po nizki ceni.

Gostilna in mesnica se nahaja v Metelkovih ulicah št. 6

poleg nove vojašnice (ali po starem Travniške ulice).

Zajedno naznanjam, da kupujem po najvišji ceni konje, kateri so primerni za mojo obrt.

Ivan Kopač

mesarski mojster in gostilničar.

(1232—15)

Očiščeno perje za postelje
pri (1711—3)
Mariji Mikota, Pred škofijo št. 21.

Sode

od 56 litrov do 300 litrov, nova posoda
„300“ „700“ stara „
kakor tudi skladniščne sode od 15—40 hektolitrov
ima na prodaj

Janez Buggenig

sodarski mojster v Ljubljani
(1820—1) Cesta na Rudolfovovo železnico v baraki.

Ljudevit Borovnik

(109) puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se pripravlja v izdelovanje vsakovrstnih pušek
za lovce in strelice po najnovejših sistemih pod popol-
nim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice,
vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in
dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr preskuševalnici
in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastonj.

4 zlate, 18 srebrnih svetinj, 30 castnih in priznalnih diplom

Kwizdov restitucijski fluid

c. in kr. priv. umivalna voda za konje.
Cena 1 steklenici 1 gld. 40 kr. a. v.
Že 35 let v dvornih konjskih hlevih, v večjih hlevih vo-
jaštva in civilistva v porabi, za krepšenje in zopetno okreplje-
njenje po večjih strapacah, pri izvijenju, trdostikititd.,
v sposoblja konja za izredna dela v trainingu.
Pristen samo z gorno var-
stveno znamko se dobiva v
vseh lekarnah in drogerijah

(267—13) I Avstro-Ogerske.

Glavna zaloga:

Fran Ivan Kwizda
c. in kr. avstr.-oger. in kralj. rumun. dvorni dobavitelj.
Okrožni lekarnar, Korneuburg pri Dunaju,

V orijent!

Velika cenena posebna vožnja v februariju 1898.

Vsa podrobnejša razjasnila daje radovoljno

dr. Jos. Evg. Russell (1499—5)

Budapešta, Erzsébet körút 52 sz.

Russell & Comp.

Dunaj, I. Franz-Josefs Quai 5.

Kočevska domaća industrija

Kongresni trg (Tonhalle).

Ponujam po istinito nizkih cenah najbolje urejena darila za

Miklavža in za Božič

v lesorezbenem in galerijskem blagu in igračah.

Z velespoštovanjem

(1831)

Fr. Štampf.

Klobase in prekajenine lastnega izdelka!

V moji
na Mestnem trgu štev. 19
novi urejeni

(1834—1)

šakuterijski in delikatesni trgovini

sveže vrhniško in budjeviško pivo,

kakor tudi izborna

bela, rudeča in črna (istrijanska) vina

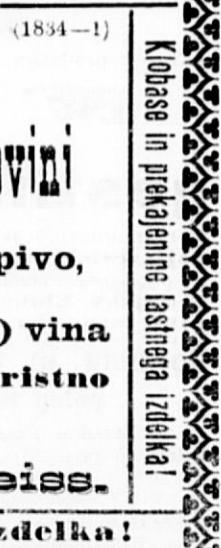
Vsek torek in petek se dobiva sveže pristno

namizno čajno surovo maslo.

z velespoštovanjem

J. O. Praunseiss.

Klobase in prekajenine lastnega izdelka!

Mlad trgovski pomočnik

več slovenskega in nemškega jezika, želi po svoji
dvemeseci vojaški službi 1. decembra t. l. zopet
k trgovini pristopiti. (1807—3)

Prijazne ponudbe se prosijo pod naslovom
„Zvestoba“ upravnemu „Slovenskega Naroda“.

Gg. graščaki in veleposestniki!

Mlad, vojaščine prost, v vseh kmetijskih stro-
kah izurjen (1800—3)

kmetijski nadzornik

z dobrimi spričevali, isče službo s 1. januarjem
ali s 1. februarjem 1898.

Naslov v upravnemu „Slovenskega Naroda“.

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko
(60) parobrodno društvo v Reki. (48)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej
otoki se vijoča vožna črta
(elegantni, z največjim
komfortom opremljeni,
električno
razsvetljeni
parniki)

DALMAČIJO. Redne
vožnje:
V noči od sobote
na nedeljo hitri
parniki v Zader-Spljet-
Grada, Gravosa (Ragu-
sa-Castelnuovo-Kotor. V
ponedeljek ob 10. uri zvečer
poštni parniki v Zadar-Spljet-
Metković. V torek ob pol 11. uri
dopoludne hitri parniki v Zader, Spljet
Gravosa (Raguza) in Kotor. V četrtek
ob pol 10. uri zvečer poštni parniki v
Zader, Šibenik, Traù, Spljet, na otoka Brač,
Lesina, Vis, Krč, dalje v Dubrovnik do Kotora.
V petek ob pol 11. uri dopoludne hitri parniki
Zader, Spljet in Gravosa (Raguza). V petek ob 1. uri
popoludne poštni parniki v Lošinj, Selve, Zader, Še-
benik, Traù, Castelvecchio in Spljet. Vsako nedeljo
ob 7. uri zjutraj izlet Reka-Opatija-Lošinj in nazaj.

Št. 38.949.

Trgovski pomočnik

izurjen v vseh strokah trgovine mešanega blaga,
sosebno v manufkturni in usnjarski strki, se
vzprejme pri tvrdki (1833—1)

A. Zwenkel v Sevnici.

Krepak, kach 14 let star deček, ki je do-
vril dva razreda srednjih šol, ter je zmožen slo-
venskega in nemškega jezika v govoru in pisavi,
vzprejme se takoj kot

učenec

v trgovino z raznim blagom na deželi. — Ponudbe
pošljajo naj se pod anončno številko upravnemu
„Slov. Naroda“.

Pozornost!

„Klanjam se gospod stotnik!“ „Dobro jutro
gospod doktor! No, gospodje, ste-li bili zadovoljni
z doposlanimi venci umetnega vrtnarja
Korsike?“ „Hvala! Popolnoma! Spoznali smo,
da prireja res kar najizbornejši; naravno, saj
ima tudi vse izvrstno urejeno ter najboljši de-
lavce, ki delujejo po dunajski in pariški modi,
njegov vrt je vreden, da se upogleda. Korsika
je lahko tudi vsem naročilom kos in lahko
tekmuje. Venci in buketi so tako ukusno pri-
rejeni in tako ceni, da Korsiko lahko pripo-
ročamo vsakomur. Dober dan. Priporočam se!“

Pristno Brnsko sukno

za jesen in zimo 1897.

Kupon 3·10 m dolg, gl. 4.80 izobrede
za popolno moško obleko (suknja), gl. 6.— iz boljše
hlače in telovnik, gl. 7.75 iz flue
hlače in telovnik, gl. 9.— iz fluejše
stane samo gl. 10.50 iz fluejši. pristne ovčje volne.

Blago za zimske suknje, lovsko sukno,
loden, grebenino za suknje in hlače v naj-
lepši izberi, damske suknje in vse druge vrste
sukna razposilja po tovarniških cenah kot realna
in solidna najboljša znana zaloga tovarne za sukno

Siegel-Imhof, Brno.

Vzorci brezplačno in poštne prostoto. Jamči
se za pošiljatev po vzoru. (272-42)

Ugodnosti, naročati blago naravnost pri gornji
firmi v kraju tovarne, so precejšnje.

Razglas.

Na podstavi § 16. ministerskega ukaza z dne 23. maja letos št. 130.
drž. zak. se razglasa sledete:

1. V Ljubljani izdaja spričevala v dosego pravice ubogih župan ali
pa njegov namestnik.

2. Strankam, ki želijo dobiti kako spričevalo, oglašiti se je ob navadnih
uradnih urah pri referentu za uboge, magistratnemu svetniku IV. Vončini,
in prinesiti seboj oziroma dopolniti vse za izpolnitev dotedne vprašalne pole
potrebne pripomočke.

3. Če stranka za spričevalo prosi pismeno, priložiti mora prošnji pri-
merno izpolnjeno, podpisano in od hišnega posestnika potrjeno vprašalno polo.

4. Nadaljnje poizvedbe, ki so za določbo pridobninskih, dohodninskih in
imovinskih razmer potrebne, vrše se po okrajnih načelnikih.

5. Po teh poizvedbah izda se potem stranki zahtevano spričevalo ali
pa se tako spričevalo odreče.

6. Stranki, kateri se odreče spričevalo, dopuščeno je pritožiti se na
c. kr. deželno vlado v Ljubljani v 14. dneh.

7. Potrdilo teh spričeval po služnikih dušnega pastirstva se ne zahteva.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 14. novembra 1897.

V dvorani hotela „Pri Maliču“.

Samo 2 dni

danes v soboto in jutri v nedeljo

Edisonov kinematograf.

(Žive fotografije.)

Vsek dan predstave popoludne ob 5., 6., 7. in 8. ur

zvečer, vsako uro jedna predstava.

Prvi prostor 40 novč., drugi prostor 20 novč.

Posebna električna svetilna naprava.

Vzpored za danes in jutri:

- Brzovlak I.
- Borba z biki na Španskem I.
- Skokalni konj v cirkusu.
- Baletni plesalec in plesalka.
- Pes in otrok.
- Slap pri Schaffhausen.
- Kronanje carja v Moskvi.
- Vzprejem carja v Parizu.
- Tovarniška vrata opoludne.
- Graščina duhov.
- Brzosikar.
- Dama v kopelji.

(1810—3)

Zavarovanje
proti
tatvini
po ulomu.

Domovinska
splošna zavarovalna delniška družba
v Budimpešti
(Delniška glavnica 2.000.000 krov a. v.)
vzprejema
zavarovanja proti škodam po ognju in po telesnih nezgodah
kakor tudi (1818—2)
zavarovanje proti tatvinu po ulomu
v stanovanjih, vilah, skladiščih blaga in trgovinah vsake vrste po najnižjih premijah in najkulantnejših pogojih.
Obširna pojasnila daje
Glavni zastop za Avstrijo:
Dunaj, I, Elisabethstrasse 26
in glavni zastopnik za Kranjsko: g. Jožef Perhaž v Ljubljani, Marije Terezije cesta 4.

Zahvala in priporočilo.

Zahvaljujoč se najlepše svojim dragim gostom za zaupanje, katero so nama izkazovali v najini gostilni **Pred igriščem št. 1**, prosiva, da naju mnogobrojno počast tudi v novi najini gostilni

„Katoliški Dom“ na Turjaškem trgu št. 1.

Potrudila se bova, da postreževa častite goste in p. n. občinstvo z dobrimi **dolenjskimi, štajerskimi in proseškimi vini**, z obče priljubljenim **Koslerjevim carskim pivom** in dobrimi **mrzlimi in gorkimi jedilnami** na popolno zadovoljnost.

Lepo sobe za prenočišča. Vzprejemajo se naročila na obed in na večerjo.

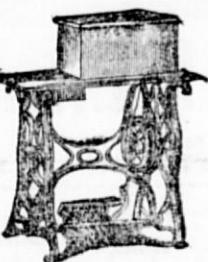
Priporočajoč se še jedenkrat za mnogobrojni obisk, beleživa z velespoštovanjem

Ana in Andrej Zalar
gostilnitarja.

Naznanilo.

Fr. Čuden.

Največja zaloga vsakovrstnih ur in ragocenosti in srebrnega namiznega orodja Trgovina z bicikli in šivalnimi stroji in muzikalnimi avtomati.
Dovoljujem si slavnemu občinstvu naznani, da sem z dnem 11. septembrom na sv. Petra cesti v novi Mayerjevi hiši pri frančiškanski cerkvi (1405—13)

veliko novo prodajalnico otvoril

in tudi prodajalna na Mestnem trgu nasproti rotovža ostane.

Zahvaljujem se za obilec dosedajni obisk in se še zanaprej priporočam in vabi, ker budem zamogel še bolj postreči in to po najnižjih tovarniških cenah.

Fran Čuden

urar v Ljubljani nasproti frančiškanske cerkve.

Za vsa popravila jamčim! Ceniki tudi po pošti zastonj.

Za nepogojno varne naložitve kapitala s polnim 4% rentnega davka prostim obrestovanjem

se priporočajo:

4% posojilo komisije za prometne naprave na Dunaju.

(Prostost davka preneha še le v 30 letih, to je leta 1928.)

4% obligacije c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za prometna podjetja in javna dela.

4% zastavni listi avstr. centralne zemljisko-kreditne banke.

Kuponi teh vrednostnih papirjev se tudi v bodočnosti izplačujejo brez vsacega odtezanja in jih za rentni davek ni treba navajati.

Gornje vrednostne papirje imata na prodaj vedno in **po dnevnom uradnem kurzu brez vsoih stroškov**

J. C. Mayer

banka in menjalnica v Ljubljani.

(1768—1)

Friderik Wannieck & Co.
tovarna za stroje, livnica železa in kovin
v Brnu na Moravskem
prevzema
inštalacijo kompletnih parnih opekarnic
in zavodov za malto.
(1217—15)
Stalna razstava opekarniških strjev
Ilustrovani prospekti brezplačno. — Nad 900 zavodov že urejenih.

Josip Pogačnik

krojaški mojster v Radovljici hiš. štev. 41
priporoča cenjenemu občinstvu svojo v Radovljici novo otvorjeno delavnico za izdelovanje raznovrstnih oblek za gospode, za dečke i. t. d.

Gospode **uradnike** si usoja posebno opozarjati na to, da se v njegovi delavnici izdelujejo vsem predpisom vstrezoče **uradniške uniforme**; da je zgoraj imenovan tudi v tej stropki temeljito izvežban.

Vzoreci raznovrstnega **angleškega, francoskega in brnskega blaga** so vedno v izbiro na razpolago. — Naročila se izvršujejo **hitro, solidno, ceno in najnovejši modi ustrezoče.** (1826—1)

Vzprejemajo se tudi popravila.

Frana Kaiser-ja

v Ljubljani, Šelenburg ove ulice št. 6

ki je bila ustanovljena 1. 1857 in premovana na raznih razstavah, si morete dati izgotoviti po želji
dobro puško.
Kot posebnost: **Ekspres-puške,** zajamčene za strel in dobrost.
Istotam se dobé tudi **revolverji** in **Flobert-puške**, kakor tudi vse strelivo in lovski potrebščine. (1228—15)
Tudi popravljanja se izvršujejo dobro in po ceni.

Zaloga pušk domačega izdelka.

Glavni zastop za Pieper-puške.

Darila za Miklavža in za Božič!

Knjige
s podobami

Spisi za mladino. Jaslica

Družinske
igre

Pole s podobami

Zaradi opustitve trgovine

Albumi
za fotografije

Pogledne
dopisnice in

uradno dovoljena

Aparati za
fotografovanje

albumi za nje

popolna razprodaja

in
vse potrebščine

Papirne
konfekcije

zaloge

za Amatér-
fotografe

Molitvene knjige

po tako znižanih cenah

Poezijske
in dnevniške

Svete podobe

pri

knjižice

Notičnice

Karolu Till-u

Albumi za
poštne znamke

Šolske taške

Kongresni trg, v baraki.

Relief-albumi

Nosila za knjige

Risalniki

Skrnjice z barvami Peresna držala

Okraski za
božična drevesa

(1817—2)

L. Luser-jev obliž za turiste.

Izkuljeno sredstvo proti kurjim očesom, žuljem na podplatih, petah in drugim trdim praskam priznalnih pisem je na kože. Veliko ogled v glavnih razpoljaljnicah:
L. Schwenk-a lekarna 328-40 Meidling-Dunaj.
Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; torej naj se pazi in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

Prisoten v Ljubljani: J. Mayr, Mardetschläger, U. pl. Trnkovec, G. Piccoli, L. Grečel, v Rudolfovem S. pl. Sladovič, F. Haika; v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W. Thurmwald, J. Birnabacher; v Brezah A. Aichinger; v Trgu (na Koščem) C. Menner; v Beljaku F. Scholz, J. M. Stadler; v Gorici G. B. Pontoni; v Wolfsbergu A. Huth; v Kranjci K. Savnik; v Radgoni C. E. Andrić; v Idriji Josip Warto; v Radovljici A. Roblek; v Celji K. Gela; v Črnomlju: F. Haika.

Mala oznanila.

Pod Trnico št. 2.
Veliko
zalogo
klobukov
priporoča
J. Soklič.
(17)
Pod Trnico št. 2.

Prej J. Zor Alojzij Erjavec Prej J. Zor
(18) čevljarski mojster
v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3
priporoča se prečast duhovščini in slav.
občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuvil, katera izvršuje cenó,
pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja
od najfinje do najprestejše oblike.
Mere se shranjujejo. Vnajnem naročilom
naj se blagovljeno pridene vzorec.

Moderci
izvrstne façone,
najboljši izdelek
(19) najcenejše pri
ALOJZIU PERSCHE
Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

Pijte domači likér
iz planinskih zelišč
„Triglav“
ki želodec greje in krepča
in dobro voljo vzbuja. (36)
J. Klauer v Ljubljani.

Ivana Toni
v Vodmatu št. 3
priporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo
kovaško obrt
izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela,
posebno priporoča gg. hišnim posestnikom
vezi za stavbe
ter jamči za dobro delo in točno potrežbo.

HENRIK KENDA
Ceneni lepi klobuki za
dame.
Vedno zadnje novosti.
Popravlja
se urno in prav po ceni.
Modni tiski franko in zastonj.
(22) **LJUBLJANA.** (47)

Darila za vsako priliko!
Frid. Hoffmann
urar v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo
največjo zalogo
vseh vrst
žepnih ur
zlatih, srebrnih,
iz tule, jekla in
nikla, kakortudi
stenskih ur,
budilk in
salonskih ur
vse le dobre
do najfinje kvalitete po
nizkih cenah.
Novosti v žepnih, kakor tudi v stenskih urah vedno v zalogi. 23
Poprave se izvršujejo najtočneje.

JOSIP REICH
likanje sukna, barvarija
in kemična spiralnica
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4
se priporoča za vsa v to stroko spada-
(24) joča dela.
Postrežba točna. — Cene nizke.

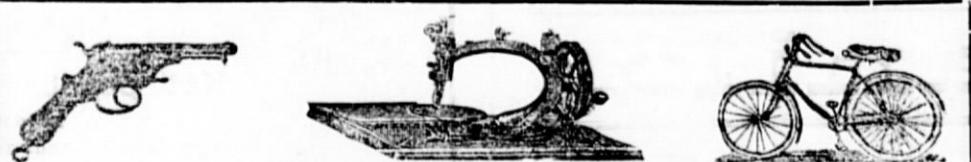
A. KUNST
Ljubljana, Židovske ulice št. 4.
Velika zaloga obuval (25)
lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izberi.
Vsakeršna naročila izvršujejo se točno
in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo
in zaznamenujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Hugon Ihl
v Ljubljani, Špitalske ulice hiš. št. 4.
priporoča po ceni svoje
veliko zalogo
suknenih ostankov.
Ostanki so v razložbi
v Lingarjevih ulicah.

F. Cassermann
krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in
poverjeni zalagatelj c. kr. univ. blagajnice drž. železnic uradnikov
v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4
se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši faconi
in najpovoljnjejših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladislu.
Nepremočljive haveloke
izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni ceni. — Gospodom uradnikom
se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven
spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (1007)

Pozor! Tvrda Pozor!
J. S. BENEDIKT
v Ljubljani
priporoča poleg lastno izdelanih distinkcij za požarne brambe tudi novo vpeljane
čelade, čepice, cevi, svetilne za plezalce, civilaste hlače za službo, vse v
najboljši kakovosti in brez vsake konkurence po nizkih cenah.
Cenik in prevdarek stroškov je na razpolaganje.

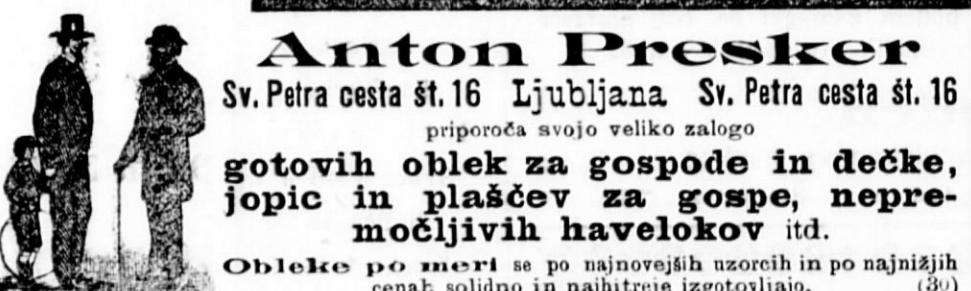
Največja izber najnovejšega
svilnatega blaga
črno in barvasto,
za celo obleke in bluze, priporoča
po najnižjih cenah (35)
Alojzij Persche
Pred Škofijo 22, poleg mestne hiše.

FRAN KAISER
V Ljubljani
Šelenburgove ulice 6.
Puškar in prodajalec biciklov.
Najboljše urejena
delavnica za popravljanje biciklov in šivalnih strojev.

Tovarna pohištva
J. J. NAGLAS
Ljubljana (20)
Turjaški trg štev. 7.

Ivan Jax
Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.
Tovarniška zaloga
šivalnih strojev
in velocipedov.
Ceniki zastonj in franko.

Ign. Fasching-a vdove
ključavničarstvo (37)
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štredilnih ognjišč
najpreprostejših, kakor tudi najfinjejših,
z zolito medjo ali mesingom
montiranih za obklade s pečnicami ali
kahlami. Popravljanja hitro tu po
ceni. Vnajna naročila se točno izvršuje.

Anton Presker
Sv. Petra cesta št. 16 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 16
priporoča svojo veliko zalogo
gotovih oblek za gospode in dečke,
jopic in plaščev za gospe, nepre-
močljivih havelokov itd.
Obleke po merti se po najnovejših uzorcih in po najnižjih
cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (30)

Mehanik
(38) Ivan Škerl
Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani
izdeluje in popravlja
šivalne stroje in velocipe-
de ter se priporoča p. n. občinstvu
za izvrševanje v njegovo stroko spadajo-
čih del in popravkov po najnižjih cenah.
Vnajna naročila se točno izvršuje.

Avgust Repič
sodarski mojster
v Ljubljani, Kolizejske ulice št. 16, v Trnovem
se priporoča slavnemu občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja
vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po naj-
nižjih cenah. — Tudi kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Pekarija Slaščičarna
JAKOB ZALAZNIK
v Ljubljani, na Starem trgu št. 21
postreza točno
z najraznovrstnejšimi štrikrat
na dan svežimi, ukusnimi, zdra-
vimi in slastnimi

Fran Detter
Ljubljana, Stari trg štev. 1.
Prva in najstarejša zaloga
šivalnih strojev.
Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji.
Posebno pa priporoča svoje izvrstne **slamo-
reznice** in **mlatilnice**, katere se dobivajo
vzlič njih izbornosti cenó. (32)
Ceniki zastonj in poštne prosto.

v slaščičarski in
pekovski obrt
(39) spadajočimi izdelki.
Tu je dobiti vsak dan
domačo potvico, vseh vrst kruh
na vago, ržen kruh in prepe-
čenec (Vanille Zwieback).

Važno poročilo

iz trgovske hiše

D. LESSNER

Dunaj VI., Mariahilferstrasse 81–83, Dunaj

Mojo

1891 letno

v spodnjih prostorih, parterji, polnadstropji in 1. nadstropji.

božično zbirkovo vzorcev,

glede obširnosti in cenosti neprekošeno in po nikaki tu- ali inozemski konkurenčiji, niti približno doseženo, pošiljam na zahtevo najtočnejše zastonj in poštnine prosto. Priznana in svetovno slovita je zanesljivost naše tvrdke! Neugajajoče blago se brez zaprek vzame nazaj, na željo se tudi kupnina vrne.

(1825–1)

Veliko vrst blaga se dá ob božiču, (pred inventuro) ker je možno le vsled ogromne razprodaje dobaviti potrebni prostor, tudi 30% do 50% ceneje.

Senzacijonelna prilika! Posebno pri vsem zadnje modernemu čistopavolnatemu modnemu suknu je senske in zimske dobe se od 2 gl. naprej odračuna izredni božični 10% popust.

Iz nedosežno bogate zaloge blaga navajamo le sledeče vrste:

Svilna siciliene . . .	meter 45 kr.
Atlas imprimé . . .	meter 45 kr.
Svilna bengaline cor- doné . . .	meter 60 kr.
Lijonski čisto svilnati taffetas rayé . . .	meter 60 kr.
Satin de Chine, façonné . . .	meter 60 kr.
Krasni turški brokatí . . .	meter 85 kr.
Lijonski čisto svilnati taffetas façonné . . .	meter 85 kr.
Merveilleux façonné . . .	meter 98 kr.
Svilni ottoman . . .	meter 78 kr.
Faile françois . . .	meter 98 kr.
Najnovejše škotsko čisto svilnato blago meter gld. 1.05, 1.25	
Švileni piketin, najnovejše svetle in temne barve	meter 95 kr.
Cisto svilnati taffeta-	
cone v lepih plesnih barvah meter gl. 1.10	
(vse v lepih dražestnih izvršbi!)	
Sijajna novost: Svilna, Siciliene carré . . .	meter gld. 1.10

Taffetas carré haute nouveauté, dražestna izvršba za bluze m gl. 1.70	
Dalje nebrojeno najmodernejše čisto svilnato blago v najraznovrstnejših kakovostih in desinah meter gld. 1.30, 1.45, 1.60, 1.70, 1.75, 2.60 in več.	
Brocat royal v lepih plesnih barvah . . .	meter 110
Brocatelle-čisto svilno blago za robe, v najsjajnejših, najnovejših, temnih in svetlih barvnih nuancah in krasnem desinu . . .	meter gl. 1.85
Suknu podobno volneno blago dvojne širokosti . . .	meter 18 kr.
Tkanina-diagonal dv. šir. met. 21 kr.	
Najmodernejše desimirano letensko blago . . .	meter 26 kr.
Zelo dober loden dv. šir. meter 32 kr.	
Desimirano volneno blago . . .	meter 26 kr.
Faç mirano tkaninsko blago . . .	meter 26 kr.
Faç mirano tkaninsko blago dvojne širokosti meter 36 kr.	

Jako dobro skotsko modno blago . . .	meter 40 kr.
Najnovejše modno blago v najefektnejših barvah 120 cm . . .	meter 48 kr.
Angleško modno blago 120 cm široko . . .	meter 48 kr.
Angl. ševiot Carré 120 cm mtr. 50 kr.	
Tkaninski ševiot 118 cm mtr. 62 kr.	
Angleško lepo modno blago 120 cm . . .	meter 70 in 75 kr.
Dobro, desimirano letensko blago 120 cm širokosti . . .	meter 50 kr.
Najfinejše letensko blago s sv. 120 cm širok. meter gl. 1.60	
Voile imprimé, čista volna mtr. 40 kr.	
pralno blago po izredno nizkih cenah.	
Levantine, najmodernejši desin . . .	metr. 14, 16 in 22 kr.
Najboljši Kosmonoski Levantine . . .	meter 27 kr.
Croisé-Satinette im-	
primé, najboljše vrste . . .	meter 26 kr.
Francoski lepi Atlas-Satin v najmodernejših des . . .	meter 30 kr.
Zephir, nouveauté, lep desin, najmodernejša fina izvrša . . .	meter 29 kr.
Franc. Batiste imprimé, najnovejše vrste . . .	meter 26 kr.
Zephir, izborne vrste v lepih efektnih desinah . . .	meter 19 kr.
Bosenški-Mousseline v svetleh barvah, z progastim desinom . . .	meter 16 kr.
Lepi, jako dobr. barhanti za obleke od . . .	kr naprej 16 kr.
Lawn-Tennis-Flaneli mtr. 19 i 24 kr.	
Flanelni kotoni la. mtr. od 18 kr. npr. Himalaya-Flanelni kotoni meter od 21 kr. naprej.	
Najnovejši lijonski svilni brokatí v vseh plesovnih barvah mtr. 85 kr.	

Za moj bogato prirejeni razpošiljalni oddelok obseza v slikah in obsežnosti, — ustrezačo mnogostranskim željam svojih častitih p. n. naročnikov — mnogo povečani

božični posebni katalog

odmerjena, lepo prirejena **sukna za krila in bluze iz pavole, žide in pralnega sukna**, platneno blago in razne druge potrebščine,

dalje izrecno opozarjam, na le v mojem podjetji nahajajoče se **božično posebnost**, in sicer: jako lepi, slonokoščenobelji **svilnati žepni robci** v različnih desinah, ducat gld. **2.40** (tudi posamezno komad po 20 kr.)

konečno v najukusnejši zbirki ilustrovane, dražestne božične specijalitete mojega razpošiljalnega oddelka, kakor usnjatih in plišastih izdelkov, sachets, galerijskega blaga in drobnino, kina srebrno blago po tovarniški ceni, igrače in okraske za božična drevesca itd. Zahvaljujoč se najbolje za dosedaj mi v tako obilni meri izkazano zaupanje mojih častitih p. n. naročnikov, zagotovljujem najtočnejo izvršitev vseh cenjenih naročil in bilježim z velespoštovanjem

trgovina D. LESSNER, Dunaj.

 Vzorci in katalogi zastonj in prosto! Pri naročevanju vzorcev prosimo za označbo vrste in cene sukna.

Blago za plesne obleke, svile, gaufré i. t. d. v velikanski izberi!

Glasovirji

(1635-5)

tvrdke

Bratje Stingl

na Dunaji in v Budimpešti.

Kratki klavirji in pianino

najboljše kakovosti z izborna glasovno polnostjo v pripresti in elegantni opravi iz omajene prve in največje klavirske tovarne s parnim izdelovanjem po solidnih cenah in z desetletnim jamstvom.

Stari klavirji se jemljó v zameno.

Ubiranja in popravljanja se izvršujejo najtočneje

Zaloga v Ljubljani:

Karol Lorenz

izdelovalec glasovirjev in ubiratelj
v Ljubljani, v Pruhah št. 27, poleg kopališča.

Hiša

na prodaj ali v najem pod jako ugodnimi pogoji.

V Šmartnem pri Litiji proda se hiša tukaj cerkve z dobro idočo gostilno in trgovino z mešanim blagom, obstoječe že 30 let, oziroma se ista s 1. januarjem 1898 odda tudi v najem. — Nadaljnja pojasnila daje gospod Fr. Čuden, urar v Ljubljani. (18-0-1)

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarne v Pragi

priznano izborna, boležine tolazeče mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagovoli to (1606-6)

splešno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvirnih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richter-jeve lekarne in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richter-jeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

„Zastonj“.

Vsek, ki pošte svojo natančno adreso, dabi proti malmu povračilu in dnesku za carinske stroške

1 gld. 90 kr.

30 predmetov

in sicer:

1 regulovano uro z veržico, za katero se jamči, da dobro ide; 1 prekrasen ustnik za smodke; 1 elegantno kavalirsko kravato za gospode; 1 prstan z imitovanim draguljem; 1 iglo za prsa z imitovanim draguljem; 2 mehanična gumba; 10 komadov finega angleškega papirja; 1 komadov finih angleških zavitkov; 1 etui za smodke in 1 predmet za posrbo; ker se nadejam, da si pridobim mnogo naročiteljev s tem, da jim blago takoreko na pol poklanjam. Tudi vsakomur takoj vrhem denar, če ne bi ura šla natanko in bode vsak priznal, da je to podaritev. Jedina zaloga in razpostavljanje proti poštemu povzetju, eventualno tudi če se denar preje vpošije, pri (1827-1)

Wiener Uhren-Export S. Blodek

Wien, II/a, Herminengasse 19/L.

Vsako hričavost | temeljito odstrani
Vsak kašelj | samo Krause-ja
katarni uničevalec | izboljšani

(dobrokušne konfiture). (1834-13)

Zavojčki po 25 kr. se dobajo v Ljubljani pri: Milian Leustek-u, lekarna pri Mariji Pomagaj; Ubaldu pl. Trnkóczy-ju, lekarna „pri enorogu“.

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po lkrat do 2krat na teden
iz Rotterdamu v New-York.

Pisarna za kajute:

Dunaj, I., Kolowratring 9.

Pisarna za medkor: Dunaj, IV., Weyringerg. 7A.

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra ... mark 290—400*

„ 1. novembra do 31. marca 230—320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra mark 200

„ 16. oktobra do 31. julija 180

*) Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in ele-

ganci parnika. (1504—9)

Jedna najbolje akreditovanih zavarovalnic
razpisuje

več služeb za potovalne uradnike

v življenskih in požarnih oddelkih proti stalni plači in proviziji.

Pr. silec naj pošteje svoje ponudbe s potrebnimi dokladi pod šifro „Akviziter“ upravnemu našega lista. (1837-1)

Kakor splošno znano, so Richter-jeve sidrove kamenaste gradilne skrinjice

otrok najljubša igrača.

One so jedina igrača, katera zanimanje otrok trajno vzdržuje in se ne postavi v kot že po nekaterih dneh.

Zato so najcenejše darilo in vsled svoje velike odgojilne vrednosti in dovršene kakovosti tudi najimenitnejše darilo.

Sploh so najboljše, kar se more podariti otrokom kot igračo ali zabavilo.

Dobivajo se po 40, 75, 90 kr. do 6 gld. v vseh boljših prodajalnicah igrač in imajo v dokaz pristnosti varstveno znakovo s sidrom.

Svarilo! Znani ponarejalci naših samo pristnih kamenastih gradilnih skrinjic skušajo varati občinstvo s tem, da pravijo, da je naš slovit izvirek izdelek drag. A občinstvo naj se ne dá motiti po takih nerešnjenih trditvah, timveč naj zahteva urno v primeru ilustriranih naš cenik in naj zavrne na tako nešta in usiljiv način priporočane gradilne skrinjice kot to, kar so: — manj vredne ponaredke. — Samo z varstveno znamko „Sidro“ zaznamovane gradilne skrinjice so pristne. — Poslednje odlikovanje: Lipsija 1897 zlate svinčne.

F. Ad. Richter & Comp.

Prva avstro-ugarska ces. in kralj. priv. tovarna kamenastih gradilnih skrinjic.

Pisarna in zalog: I., Opernring 16 Dunaj Tovarna: XIII/1, Hietzing.

Radolstadt (Thür.), Olten, Rotterdam, London, New-York, 215 Pearl-Street.

Novo! Poskušalec potrežljivosti in družinska igra „Sidro“.

Natančneje v ceniku.

Restaurant „Narodni dom“.

Dovoljujem si stav. občinstvu naznaniti, da sem začel v soboto 20. t. m. točiti izborna in jako priljubljeno

budjejoviško pivo

iz akcijske pivovarne v Budejovicah.

Z velespoštovanjem

Gregor Majnik
restavrater.

Najboljše in najpripravnejše drsalke

„Kondor“ in „Helios“.

„Kondor“ navadne	1 par	gld. 2.—
„Kondor“ ponikljane	" " "	" 3.—
„Helios“ navadne	" " "	" 6.—
„Halifax“ navadne	" " "	" 1·10

pri Andr. Druškoviču
Mestni trg št. 10.

(1838-1)